



waterschapsbedrijf
 limburg

water. samen halen we er meer uit

Financieel jaarverslag 2024





Maria Theresialaan 99
Postbus 1315
6040 KH ROERMOND

T +31 (0)88 842 00 00
E info@wbl.nl
I wbl.nl

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG	5
1 INLEIDING	7
1.1 Planning en Controlcyclus	7
1.2 Jaarverslag / jaarrekening 2024	7
2 DE PROGRAMMAVERANTWOORDING	9
2.1 Bestuursopdracht "Toekomstvisie waterzuiveren en waterketen	9
2.1.1 Strategische thema's: wat hebben we bereikt?	9
2.1.2 Zuiveren: Wat heeft het gekost?	12
3 DE PARAGRAFEN	15
3.1 Ontwikkelingen in het vorig begrotingsjaar	15
3.2 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen	16
3.3 Waterschapsbelastingen	17
3.4 Weerstandsvermogen	17
3.5 Incidentele baten en lasten	23
3.6 Bedrijfsvoering	25
3.7 Verbonden partijen	25
3.8 Financiering	25
3.8.1 Financieringsstatuut	26
3.8.2 Algemene externe ontwikkelingen	26
3.8.3 De ontwikkeling in de financierings-, beleggings- en vermogensbehoefte	26
3.8.4 De ontwikkeling van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet	27
3.8.5 Relatie rentevisie en liquiditeitenbeheer	28
3.8.6 Schatkistbankieren	28
3.8.7 De waterschapfinanciering	28
3.9 EMU-saldo	28
3.10 Openbaarheidsparagraaf	30
JAARREKENING	33
4 DE EXPLOITATIEREKENING NAAR PROGRAMMA'S	35
5 DE EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTDRAGERS	37
5.1 Kosten van de stafeenheden naar BBP-opzet	37
5.2 Lasten na doorberekening van de kosten van overhead	37
5.3 Baten na doorberekening van de kosten van overhead	38
6 DE EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORTEN	39
6.1 Exploitatieresultaat 2024	40
6.2 Lasten naar soort	42
6.3 Baten naar soort	45
6.4 Onzekerheden in de baten en lasten	46
7 BALANS EN TOELICHTING	47
7.1 Balans per 31 december 2024	47
7.2 Toelichting Balans	48
7.2.1 Vaste activa	48

7.2.2	Vlottende activa	52
7.2.3	Eigen vermogen	53
7.2.4	Voorzieningen	55
7.2.5	Vaste schulden met een looptijd van 1 jaar of langer	55
7.2.6	Kortlopende schulden	56
7.2.7	Overlopende passiva	57
7.2.8	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	57
7.2.9	Gebeurtenissen na balansdatum	58
7.2.10	Investeringsverplichtingen	58
7.3	Waarderingsgrondslagen	58
7.4	Wet Normering Topinkomens	60
8	CONTROLEVERKLARING	62
9	BIJLAGEN	66
9.1	Bijlage 1: Staat van vaste activa	68
9.2	Bijlage 2: Staat van eigen kapitaal, reserve en voorzieningen	69
9.3	Bijlage 3: Staat van geldleningen	70

SharePoint nr. WBL-1778381518-862



JAARVERSLAG



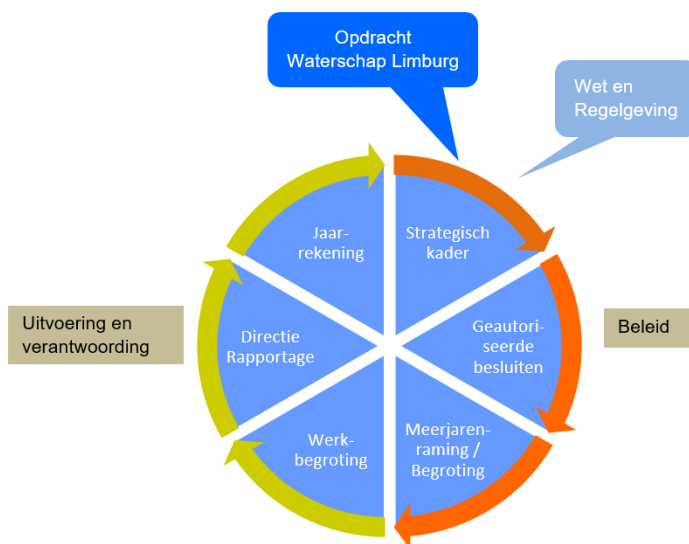
1 Inleiding

Het Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) is een Openbaar Lichaam dat per 2004 is opgericht als een Gemeenschappelijke Regeling van twee Limburgse waterschappen. Door de fusie van deze twee waterschappen per 2017 tot Waterschap Limburg (WL), is het Waterschap Limburg per 2017 de enige moederorganisatie.

WBL en WL zijn per 1 januari 2025 samengevoegd tot één organisatie: het nieuwe WL. Hiermee is deze Jaarrekening 2024 dan ook de laatste jaarrekening van WBL.

1.1 PLANNING EN CONTROLCYCLUS

De 'bestuurlijke planning & control cyclus 2024' ziet er als volgt uit:



In 2024 heeft de verantwoording plaatsgevonden middels een voor- en najaarsrapportage.

1.2 JAARVERSLAG / JAARREKENING 2024

Jaarverslag

Het jaarverslag begint met een financiële verantwoording van de uitvoering van het programmaplan bestaande uit de netto kosten per programma. Verder wordt in de programmaverantwoording ingegaan op twee vragen:

1. Wat hebben we gedaan en bereikt?

In dit onderdeel wordt verantwoording afgelegd over wat we gedaan hebben om onze doelen te bereiken en de wijze waarop in het verslagjaar de gestelde doelen zijn gerealiseerd. Voor zover kwantificeerbaar wordt een en ander door middel van kengetallen nader toegelicht.

2. Wat heeft het gekost?

In dit onderdeel wordt de financiële realisatie in het verslagjaar gecompriëerd weergegeven en wordt de afwijking ten opzichte van de gewijzigde begroting gepresenteerd.

Daarnaast zijn in het jaarverslag de overige verplichte paragrafen volgens de Bepalingen Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW) opgenomen.

Hierin wordt ingegaan op de ontwikkelingen gedurende het verslagjaar, de incidentele kosten en opbrengsten en de onttrekkingen aan de overige bestemmingsreserves en voorzieningen. Ook wordt aandacht besteed aan het weerstandsvermogen en de financiering op WBL-niveau. Verder worden de (eventuele) verbonden partijen toegelicht en komt de bedrijfsvoering aan de orde. Tot slot wordt het EMU-saldo in beeld gebracht en aandacht besteed aan de topinkomens zoals voorgeschreven in de Wet Normering Topfunctionarissen publieke en semipubliek sector (WNT).

Relevante ontwikkelingen

De integratie per 1 januari 2025 van Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) en Waterschap Limburg (WL) heeft invloed gehad op de bedrijfsvoering van WBL. In het kader van deze integratie is veel capaciteit ingezet op dit proces, waardoor andere activiteiten met een lagere prioriteit niet zijn uitgevoerd.

Jaarrekening

Ingevolge artikel 103, lid 1, van de Waterschapswet (en artikel 50g lid 6 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen) legt het Dagelijks Bestuur van het Waterschapsbedrijf Limburg ieder jaar verantwoording af over het gevoerde financiële beheer, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag.

De jaarrekening vormt de basis voor de controleverklaring en is door de accountant onderzocht op getrouwheid en rechtmatigheid. De jaarrekening betreft het cijfermatige deel van de programmarekening en is opgesteld in overeenstemming met de landelijke beleid- en beheerproducten (BBP) structuur. De BBP-opzet bestaat onder meer uit een systematiek van doorberekening van overheadkosten. Ook maken de controleverklaring en het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening deel uit van de jaarrekening.

Verder omvat de jaarrekening de balans per 31 december 2024 en wordt ingegaan op de financiële realisatie van het programma. De belangrijkste beleidsmatige aspecten zijn opgenomen in het jaarverslag terwijl de presentatie op de financiële aspecten een plek krijgt in de jaarrekening.

Tot slot wordt nog ingegaan op de kostendrager (lees taak), de kosten en opbrengsten en wordt bij laatstgenoemd onderdeel een korte analyse gegeven van de gewijzigde begroting 2024 versus realisatie.

2 De programmaverantwoording

Op grond van de “Gemeenschappelijk Regeling WBL” is WBL door WL belast met de uitvoering van de zuiveringstaak (vallend onder programma Zuiveren en waterketen van Waterschap Limburg). De zuiveringstaak omvat de bouw, de exploitatie, het onderhoud en beheer van alle zuivering technische werken met toebehoren.

WBL kent daarom één programma zuiveren en één kostendrager zuiveringsbeheer.

2.1 BESTUURSOPDRACHT “TOEKOMSTVISIE WATERZUIVEREN EN WATERKETEN

De bestuursopdracht “Toekomstvisie Waterzuiveren en Waterketen 2030” van het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg passend bij onze missie, visie en ambitie vormt het uitgangspunt van onze strategische thema’s en doelen.

De strategische thema’s zijn:

- schoon en ecologisch gezond water;
- vergroten duurzaamheid;
- vergroten maatschappelijke waarde.

Om de gestelde doelen te behalen zijn kritische succesfactoren gedefinieerd.

2.1.1 Strategische thema’s: wat hebben we bereikt?

Schoon en ecologisch gezond water

Schoon en ecologisch gezond water betekent focus op de kwaliteitsdoelstelling van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). We geven uitvoering aan het Limburgse effluentbeleid (fosfaat- en stikstofverwijdering) en aanvullende normen.

We richten ons op nieuwe stoffen (microverontreinigingen met een prioriteit voor medicijnresten) en we passen het gedachtegoed toe van normgericht naar effectgericht (denk aan redeneerlijn afnameafspraken). Ook zoeken we naar andere toepassingen voor ons effluent en hebben meer grip op ons influent (indirecte lozingen) door bronaanpak. Verder ontwikkelen en gebruiken we nieuwe efficiëntere technieken en technologieën in het zuiveringsproces.

In 2027 willen we op al onze zuiveringen voldoen aan het Limburgse effluentbeleid. Op dit moment voldoen 9 van de 17 zuiveringen aan de norm van 2027. We ontwikkelen samen met Waterschap Limburg de systeemsprong-gedachte, die uitgaat van effectgericht in plaats van normgericht denken en handelen. Op 4 van de installaties waar we nu nog niet aan KRW-normen van 2027 kunnen voldoen, zijn samen met het Waterschap in 2024 systeemsprong onderzoeken uitgevoerd. De verwachting is dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn op deze 4 zuiveringen waarvan het eerste project reeds is gestart. Op 1 zuivering is de verwachting dat optimalisatie van de bestaande zuivering afdoende is om te voldoen. Op 2 RWZI's waar we nu nog niet kunnen voldoen aan de KRW ligt de focus op het aanpakken van verstorende lozingen aan de bron in plaats van ‘end-of-pipe’ maatregelen op de RWZI's. Op een andere zuivering is gekozen voor een extra reactor om in ieder geval op korte termijn aan de normen te voldoen. Daarnaast wordt hier ook ingezet op bronaanpak.

In 2024 voldeden 13 van de 17 zuiveringen aan de toen geldende normen. Vier zuiveringen voldeden niet altijd aan de stikstof- en/of fosfor norm als gevolg van met name externe verstoringen. Voor deze locaties was en is contact met het bevoegd gezag.

In 2027 willen we 100% voldoen aan de afnameafspraken. Deze komen tot stand op basis van het onderzoek de redeneerlijn waarin vanuit effectgericht in plaats van normgericht wordt gekeken. De resultaten hiervan leggen we vast in afnameafspraken en de hieruit voortvloeiende maatregelen worden voor eind 2027 uitgevoerd, gekoppeld aan de termijn voor het behalen van de waterkwaliteitsdoelen van de KRW. In 2022 hebben we met de eerste gemeente nieuwe afnameafspraken vastgelegd, de rest volgt voor medio 2025.

In de toekomst willen we op een aantal locaties medicijnresten verwijderen. Hiervoor zijn de eerste normen vanuit de Richtlijn Stedelijk Afvalwater steeds beter in beeld, maar in samenwerking met Waterschap Limburg zijn middels een monitoringsprogramma, waarbij influent, effluent en oppervlaktewater gemonitord wordt, de zogenaamde hotspot RWZI's vastgesteld. Op de zuivering Simpelveld is een demoproef uitgevoerd, waarbij door poederkooldosering de medicijnresten voor 70 tot 80 procent verwijderd werden. De resultaten waren zodanig positief dat een permanente full-scale poederkoolinstallatie is gebouwd voor de verwijdering van medicijnresten.

Ook willen we in de toekomst ons effluent anders toepassen en water gaan leveren op maat. Bijvoorbeeld ter bestrijding van droogte in de procesindustrie en/of de land- en tuinbouw. Hiervoor is de Nereda Verdygo Package Plant gerealiseerd in 2024. Onderzoek wordt uitgevoerd op deze pilot locatie in 2025 en 2026.

Vergroten duurzaamheid

Vergroten duurzaamheid betekent toewerken naar het energie- en klimaatneutraal, circulair en sociaal duurzaam uitvoeren van onze taken en werkzaamheden, het alleen maar gebruiken van volledig hernieuwbare middelen, het volledig circulair werken en het creëren van waarde.

WBL wil tenminste zoveel energie uit hernieuwbare energiebronnen opwekken als wordt verbruikt. Door de getroffen maatregelen is in 2024 circa 54 procent van het totale energieverbruik duurzaam opgewekt. Het doel om in 2025 energieneutraal te zijn lijkt niet reëel, 2030 of 2035 is waarschijnlijker. Om meer energie duurzaam op te wekken wordt de komende jaren gefocust op de productie van groen gas, het duurzaam drogen van slib, aquathermie en wind op terreinen van derden.

In het kader van klimaatneutraliteit past WBL de CO2-prestatieladder toe. We hebben het kwaliteitscertificaat behaald en onderzoeken maatregelen om de CO2-footprint te verlagen.

In 2050 willen we volledig circulair zijn. In een circulaire economie gebruiken we hernieuwbare, duurzame grondstoffen en worden producten, materialen en grondstoffen steeds weer zo hoogwaardig mogelijk hergebruikt. In een circulaire economie bestaat geen afval en worden schadelijke emissies zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee zorgt de circulaire economie ervoor dat bij elke fase van een product of dienst waarde wordt toegevoegd, natuurlijke grondstoffenvoorraden worden behouden en negatieve milieueffecten worden voorkomen. Daartoe onderzoeken we onder andere de mogelijkheid om grondstoffen terug te winnen uit water en slib. Focus ligt daarbij op fosfaat, cellulose, Kaumera en stikstof. In 2024 namen we aan diverse onderzoeken deel, samen met kennisinstituten en andere waterpartners. Eén van de onderzoeken die wij hieromtrent uitvoeren heeft betrekking op fosfaat en vond plaats op de RWZI Hoensbroek (Vivianiet terugwinning).

Passend bij onze bestuurlijk vastgestelde strategie op het gebied van slibeindverwerking is WL aandeelhouder geworden van SNB, een slibeindverwerker. In 2024 is al meer slib richting SNB gebracht.

Op termijn zullen we duurzaam slibdrogen als mogelijke gebruiksrouten voor slib onderzoeken samen met SNB. Sinds een paar jaar leveren we een belangrijke bijdrage aan het project SUPERLOCAL. Binnen dit project doen we ervaring op met een gesloten waterkringloop.

Voor het onderhoud van bedrijfsterreinen wordt duurzaam ingekocht en beperkt gebruik gemaakt van bestrijdingsmiddelen. Daarmee draagt WBL bij aan het stabiliseren of vergroten van de biodiversiteit.

Vergroten maatschappelijke waarde

Vergroten van de maatschappelijke waarde betekent focus op het verwaarden van producten en diensten. Dit doen we door actief verbinding te maken met de omgeving, kennispartner zijn vanuit innovatiekracht en door netwerk denken en ketensamenwerking.

Overeenkomstig de Toekomstvisie Waterketen en Waterzuiveren 2030 staat WBL positief tegenover samenwerking in de waterketen en hebben wij een operationele samenwerking met 29 van de 31 Limburgse gemeenten. WBL voert deze dienstverlening uit op basis van een gespecificeerde opdracht en factureert hiervoor een kostendekkende vergoeding. We willen jaarlijks de tevredenheid van onze samenwerkingspartners meten. Uit de laatste meting kwam naar voren dat proactief meedenken, deskundigheid en stabiele partner gezien worden als sterke punten. Voor WL onderhouden we al enige jaren meetvoorzieningen. Tevens heeft de Verdygo Community in 2024 een vlucht genomen. Vijf partnerwaterschappen zijn een niet vrijblijvende samenwerking aangegaan. Meer Waterschappen kloppen op de deur.

We zien dat vanuit onze bestuurlijke opdracht ontwikkelingen op ons afkomen, die leiden tot mogelijke nieuwe producten voor WBL. Hierbij moeten we bepalen welke rol we willen nemen. Zo is in het kader van Kaumera door het AB van het waterschap besloten tot deelname in een coöperatie per 1 januari 2024. Vanuit deze coöperatie is gedurende 2024 deelgenomen aan een startup BV voor het vermarkten van Kaumera.

Kritische succesfactoren (KSF's): wat hebben we bereikt?

Kritische succesfactoren

KSF's zijn noodzakelijk om de strategische doelen te realiseren, ondanks dat ze niet direct een concrete bijdrage leveren aan het bereiken van deze doelen.

Zo zijn onze technische assets essentieel om water te blijven zuiveren. Een op risico gebaseerd goed ingericht asset managementsysteem is noodzakelijk om de gewenste functionaliteit te kunnen behalen en te blijven behalen. In 2024 hebben we verder invulling gegeven aan het in 2021 gestarte meerjarige project om onze asset management processen volgens ISO55000 in te richten en onze assets zelf te laten voldoen aan de gestelde eisen. Asset management is ook de juiste keuzes maken. Middels de Waterketen Strategie 2040 hebben we integrale plannen gemaakt voor een gedeelte van ons areaal. Meer gebieden volgen in 2025.

We willen van reactief handelen naar voorspellend sturen. Daarvoor is data essentieel. In 2024 hebben we verder invulling gegeven aan de visie op data gedreven werken en het informatiebeleidsplan. Samen met externe partners ontwikkelen we big data modellen om voorspellend te kunnen sturen in onze processen.

Openstaan voor nieuwe werkwijzen en technieken is essentieel voor het bereiken van onze ambitie. Het afgelopen jaar hebben we gewerkt aan het verder ontwikkelen van ons innovatieproces en onze innovatiecultuur. Onze proeftuin in Sijpeveld, waar we samen met bedrijven en onderwijsinstellingen ideeën kunnen ontwikkelen, is een stimulator in het verder groeien op innovatief gebied.

Jaarlijks wordt de strategische personeelsplanning (SPP) doorlopen en geactualiseerd. Op basis van de geactualiseerde SPP worden keuzes gemaakt over de inzet van personeel en daar waar nodig geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen.

Omdat we in de toekomst een duurzame bedrijfsvoering willen voeren en niet alleen keuzes willen maken op basis van kosten zijn we gestart met de ontwikkeling van een value-case methodiek. Het value-case denken wordt al toegepast in ons werk.

2.1.2 Zuiveren: Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Kosten	121.837	124.602	123.781	103.700
Eigen baten WBL	10.041	7.714	6.893	7.985
Netto kosten	111.796	116.888	116.888	95.715
Bijdrage Waterschap	116.888	116.888	116.888	91.997
Gerealiseerd resultaat	5.092	0	0	-3.718

De netto kosten zijn € 5,1 mln lager dan gebudgetteerd. Dit resultaat bestaat uit meerdere componenten, met zowel een positief als negatief effect op de netto kosten. Een deel bestaat uit externe niet beïnvloedbare factoren of factoren die ten tijde van het opstellen van de oorspronkelijke begroting 2024 niet waren voorzien.

De energiekosten laten een onderschrijding zien van € 5,2 mln. De energietarieven per kWh zijn significant lager dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Ook bij de energie gerelateerde baten (SDE subsidie en verkoop elektriciteit) is sprake van een meevaller. De kosten voor extern advies laten ook een onderschrijding zien van € 1,8 mln. Als gevolg van de integratie met WL heeft WBL prioriteiten moeten stellen en is aantal ontwikkelingen (bijvoorbeeld duurzaamheid en data gedreven werken) niet conform oorspronkelijke planning opgepakt. De onderschrijding bij de personeelskosten wordt veroorzaakt door het hoge aantal vacatures (gemiddeld 27 Fte in 2024) en het beperkt benutten van een aantal stelposten (bijvoorbeeld recruitment, WW kosten en RVU). De rentekosten zijn in 2024 afgerond € 0,8 mln lager uitgevallen. Deze onderschrijding wordt veroorzaakt door een begrote, maar als gevolg van de lagere dan geraamde investeringen in 2023, niet aangetrokken langlopende lening eind 2023. De afschrijvingskosten zijn, vooral als gevolg van de lagere investeringen in 2023, afgerond € 0,6 mln lager dan begroot in 2024. In lijn met de toelichting bij de energiekosten heeft WBL de begroting voor de chemicaliën op het hoogtepunt van de crisis moeten opmaken. De uiteindelijke tarieven zijn lager dan begroot wat heeft geleid tot een onderschrijding van € 0,8 mln. Het niet benutten van post onvoorzien (€ 0,7 mln) en besluit tot vrijval verlofvoorziening (€ 0,7 mln) heeft ook een positief exploitatie effect gehad.

Tegenover deze grote onderschrijdingen staat een aantal overschrijdingen. In een rioolpersleiding in de buurt van Schinnen is een breuk ontstaan.

Daardoor is afvalwater uit deze leiding het omliggende gebied ingestroomd. De persleiding ligt in de oever van de Geleenbeek. De totale kosten voor de reparatie en het nemen van tijdelijke maatregelen bedroeg € 3,1 mln. De overschrijding bij onderhoud (€ 2,1 mln) wordt veroorzaakt door diverse grootschalige onderhoudsklussen zoals het vervangen van transportschroeven, uitdraaischroeven, compressoren en zeefbandpersen. Verder is deel geactiveerde eigen uren lager uitgevallen (€ 0,5 mln), zijn de analysekosten (€ 0,4 mln) en huurkosten (€ 0,3 mln) gestegen en heeft een afwaardering van de voorraad plaatsgevonden (€ 0,3 mln). In hoofdstuk 3 en 6 worden de posten nader toegelicht.

Investeringen

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Vorbereiding projecten	0	0	0	199
Uitvoering projecten regulier	22.605	22.818	17.065	11.241
Uitvoering projecten bestuursrelevant	30.475	30.894	26.035	16.263
Doorgeschoven vanuit vorig jaar		-10.612		0
Totaal	53.080	43.100	43.100	27.703

Het gerealiseerde investeringsbudget in 2024 bedraagt € 53,1 mln en is daarmee 23 procent (€ 10,0 mln) hoger dan gepland.

WBL heeft een grote investeringsopgave. Dit is ook terug te zien in de toename van het verwachte investeringsniveau de komende jaren. In 2023 is een groot aantal projecten opgestart, maar hebben de gevolgen van de geopolitieke omstandigheden geleid tot vertragingen en een lager dan verwacht gerealiseerd investeringsniveau. In 2024 heeft WBL een groot deel van de onderschrijding uit 2023 ingelopen en tegelijk nieuwe projecten opgestart. De toename in personele capaciteit en betere samenwerking met aannemers heeft geleid tot een hoger dan verwacht investeringsvolume. Dit terwijl de weersomstandigheden niet altijd optimaal waren.

Bijgaande projecten waarin de realisatie > € 1,0 mln afwijkt afgezet tegen de oorspronkelijke planning:

- Het project vervangen leiding Ohé en laak – Echt leidt tot een overschrijding van € 1,8 mln. De verwachting was dat dit project 100% gecompenseerd zou worden. Dit is echter niet het geval. Wel is zonder extra kosten de noodoverlaat Holtum geamoveerd;
- Het project vervangen leiding Wellerlooi – Meerlo is, in afstemming met onze aannemers, naar voren gehaald en leidt tot een niet voorziene uitgave in 2024 van afgerond € 1,3 mln;
- In het kader van de renovatie van gemalen is € 1,5 mln meer uitgegeven dan geraamd. WBL moet een groot aantal gemalen renoveren ten behoeve van de afname afspraken. In het vorige MIP was hier onvoldoende financieel rekening mee gehouden. Uiteindelijk heeft WBL meer gemalen kunnen renoveren dan verwacht;
- De in 2023 geplande ombouw/renovatie van de voorbezinktank bij RWZI Roermond was verschoven naar 2024. Tevens zijn de investeringen hoger dan verwacht als gevolg van de slechte staat. Hierdoor is in 2024 € 1,2 mln meer geïnvesteerd dan verwacht;
- Het project RWZI Rimborg renovatie aeratietank, roosterinstallatie en zandvang installatie verloopt voorspoedig en conform goedgekeurd plan. Wel is WBL eerder gestart met aantal werkzaamheden en heeft daardoor meer kunnen realiseren. Ook zijn veel materialen ten behoeve van de renovatie reeds ingekocht. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een overschrijding van € 4,3 mln in 2024.

De overige afwijking wordt veroorzaakt door het saldo van diverse kleinere afwijkingen, veelal het gevolg van externe factoren.



3 De paragrafen

3.1 ONTWIKKELINGEN IN HET VORIG BEGROTINGSJAAR

Integratie WBL en Waterschap Limburg

Op 25 januari 2023 heeft het Algemeen Bestuur van WL het besluit genomen om WBL en WL samen te voegen tot één organisatie per 1 januari 2025. De integratie per 1 januari 2025 van WBL en WL heeft invloed gehad op de bedrijfsvoering van WBL in 2024. In het kader van deze integratie is veel capaciteit ingezet op dit proces, waardoor andere activiteiten met een lagere prioriteit niet zijn uitgevoerd.

Voor wat betreft de fiscale aspecten gerelateerd aan de integratie is WL en WBL begeleid door een externe partij. Eind 2023 is bij de belastingdienst een verzoek ingediend over de afstemming van de gevolgen voor de omzetbelasting, overdrachtsbelasting en vennootschapsbelasting ten aanzien van de voorgenomen activa-passiva transactie tussen WL en WBL, waarbij WBL uiteindelijk zal worden opgeheven.

Op 19 februari 2024 heeft de belastingdienst aangegeven dat de overgang van activa- en passiva gekwalificeerd wordt als een overgang van een algemeenheid van goederen, zoals bedoeld in de artikel 37d Wet OB. Hierdoor hoeft WBL in het kader van de activa-passiva transactie geen BTW in rekening te brengen. Ook is WL ter zake van de verkrijging van de onroerende zaken in het kader van de activa-passiva transactie geen overdrachtsbelasting verschuldigd. Hieraan is door de belastingdienst de voorwaarde verbonden dat dit alleen geldt indien de beschreven rechtshandeling (verkrijging door WL) uiterlijk 1 januari 2025 is verricht. De activa-passiva tussen WL en WBL is op 17 december 2024 ondertekend en de akte van levering is op 20 december 2024 bij de notaris gepasseerd. Gevolg hiervan is dat de balans per ultimo 2024 'leeg' is.

Calamiteit breuk persleiding Munstergeleen - Hoensbroek

Op 2 april 2024 is een breuk ontstaan in de persleiding Munstergeleen – Hoensbroek. De breuk is veroorzaakt door een afkalvende oever van de Geleenbeek in combinatie met verzadigde grond (als gevolg van de overvloedige regenval). Verantwoordelijke partij is verzekerd voor schade aan eigendommen van derden. Middels het indienen van een schadeclaim heeft verantwoordelijke partij mogelijk een vordering op de aansprakelijkheidsverzekering van de partij. De totale kosten van deze calamiteit bedroeg in 2024 afgerond € 3,1 mln.

Asset management

Onder asset management wordt verstaan “de systematische en gecoördineerde activiteiten waarmee een organisatie haar bedrijfsmiddelen optimaal beheert” (vanaf de investering) en prestaties, risico's en kosten over de levensduur volgt, met als doel een optimale bijdrage te leveren aan de strategie van de organisatie. Complete en actuele informatie over de assets is hierbij een belangrijke voorwaarde. Om hier invulling aan te geven heeft WBL het project assetbase op orde gestart. Naast complete en actuele informatie over de assets wordt binnen dit belangrijke project ook aandacht geschonken aan de beheersorganisatie rondom asset management binnen WBL. In het kader van het project worden verschillende onderzoeken verricht naar de technische staat van de verschillende assets. De resultaten van deze onderzoeken gaan voor een groot deel de meerjaren investeringsplanning bepalen. Tevens kunnen op basis van de verkregen inzichten beheer- en onderhoudsplannen per asset of assetgroep bijgesteld worden. Deze plannen vormen de basis van de onderhoudskosten in de begroting. Inmiddels is WBL begonnen, op basis van de reeds uitgevoerde inspecties, met het vervangen van de meest kritische transportleidingen.

Ongewone voorvallen

WBL is eind 2023 een programma opgestart om invulling te geven aan het volgende belangrijke doel: 'Wij willen nul, door ons beïnvloedbare, ongewone voorvallen'. Om dit doel te bereiken is een verscheidenheid aan acties en initiatieven opgestart in 2024. Deze zijn gebundeld in een programma. Het programma is opgedeeld in 7 werkpakketten met elk een eigenaar (een MT lid of strateeg). De 7 werkpakketten zijn repareren, juridisch, werkprocessen, communicatie, gedrag/mens, techniek en ICT-systemen plus aanverwante processen. In het kader van het aspect gedrag/mens is een samenwerking gestart met een externe partij. Dit bureau gaat WBL helpen door te analyseren hoe de impact van ongewone voorvallen verminderd kan worden, met specifieke aandacht voor gedrag. Waarom besluit een medewerker iets, of wordt iets wel of niet gedaan? Maar ook om erachter te komen waar medewerkers invloed op hebben. Het bureau biedt ondersteuning bij het vaststellen van kansen en mogelijke veranderingen in zowel gedrag als leiderschap.

3.2 ONTTREKKINGEN AAN OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES EN VOORZIENINGEN

In deze paragraaf wordt ingegaan op de bedragen die rechtstreeks uit voorzieningen worden onttrokken, alsmede het beroep dat is gedaan op de (bestemmings)reserves.

- Op basis van resultaatbestemming 2023 is de bestemmingsreserve innovatie teruggebracht naar € 0;
- De voorziening vitaliteitsuren is gestegen met € 0,05 mln naar € 0,17 mln, bestaande uit een onttrekking van € 0,03 mln en een toevoeging € 0,08 mln;
- De voorziening hoog water is in 2024 teruggebracht naar € 0;
- De voorziening meerjaren onderhoudsplan kantoor Roermond (MJOP) is gestegen met € 0,28 mln, bestaande uit een onttrekking van € 0,02 mln en een toevoeging van € 0,30 mln;
- De voorziening IKB-verlof is gestegen met € 0,29 mln naar € 1,55 mln.

Zie ook paragraaf 3.5 en 7.2.4.

3.3 WATERSCHAPSBELASTINGEN

WBL is een uitvoeringsorganisatie voor de taak zuiveringsbeheer. De hiervoor benodigde middelen worden ontvangen vanuit WL. WBL is niet bevoegd om zelf Waterschapsbelastingen te heffen. Deze paragraaf is derhalve voor WBL niet van toepassing.

3.4 WEERSTANDSVERMOGEN

Het 'weerstandsvermogen' is het vermogen van WBL om (financiële) tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van WBL in gevaar komt. De paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en het jaarverslag bevat een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de eerder geïnterpreteerde risico's, alsmede het beleid van WBL omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de middelen en mogelijkheden, waarover de organisatie beschikt of kan beschikken, om niet begrote kosten te dekken én alle risico's af te dekken waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het vigerende beleid omtrent de weerstandscapaciteit

De 'weerstandscapaciteit' omvat alle middelen en mogelijkheden waarover WBL beschikt om substantiële financiële tegenvallers af te dekken, zodra risico's werkelijkheid worden. De algemene reserve / risicoreserve dient primair als weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's. De nagestreefde omvang van deze reserve is afhankelijk van de geïnterpreteerde risico's. Het benodigde vermogen, op basis van de geïnterpreteerde risico's, is berekend als een product van kans = risico x effect.

Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2022 besloten, gebaseerd op een geactualiseerde risicomatrix, de maximaal toegestane omvang van de risicoreserve te verhogen van € 3,3 miljoen naar € 4,7 miljoen. Deze actualisatie vindt elke 2 jaar plaats. In het kader van de aanstaande integratie van WL en WBL heeft deze actualisatie niet plaatsgevonden.

De weerstandscapaciteit

Concreet betreft de weerstandscapaciteit van WBL de optelsom van de algemene reserve en de risico-reserve. Hierbij is de risico-reserve bedoeld ter dekking van de geïnterpreteerde risico's en wordt de algemene reserve aangehouden als algemeen weerstandsvermogen.

De hoogte van de risico-reserve bij aanvang boekjaar 2024 bedroeg € 0,0 mln.

Risicogebeurtenissen

In 2024 hebben de navolgende risicogebeurtenissen, die deel uit maken van de WBL risicomatrix, zich voorgedaan:

- Het stagneren van de afzet van reststoffen, in relatie tot de slibproblematiek, heeft zich ook in 2024 voortgezet. Dit is een risicogebeurtenis die zich sinds 2018 structureel voordoet;
- Onverwachte en onvoorziene stijging van prijzen;
- Geopolitieke omstandigheden en de hieraan gerelateerd de financiële gevolgen (energietarieven);
- Verstoring transport en behandeling afvalwater: bijvoorbeeld calamiteit zoals leidingbreuk, stroomstoring, ongecontroleerde lozingen. In een rioolpersleiding in de buurt van Schinnen is een breuk ontstaan. Daardoor is afvalwater uit deze leiding het omliggende gebied ingestroomd. De persleiding ligt in de oever van de Geleenbeek.

Naast bovengenoemde risico's zijn de volgende risico's geïnventariseerd die geen deel uitmaken van de risicomatrix behorende bij de risicoreserve/weerstandvermogen:

1. In 2020 is een last onder dwangsom opgelegd door het bevoegd gezag, inhoudende dat WBL bij iedere effluentnormoverschrijding een dwangsom van € 5.000 per overtreding verbeurt, met een maximum van € 50.000. Tegen dat besluit is bezwaar en beroep ingesteld door WBL, maar dat beroep is om moverende redenen ingetrokken. In 2022 is een dwangsom van € 15.000 verbeurd en in 2023 een dwangsom van € 5.000. Dezen zijn opgenomen in het resultaat. In 2024 is geen dwangsom verbeurd. Het restant van de last bedraagt daarmee € 30.000.
2. Het Openbaar Ministerie (OM) is van mening dat WBL een aantal ongewone voorvallen niet of niet tijdig heeft gemeld bij het juiste bevoegde gezag. Dit heeft ertoe geleid dat het OM voornemens was tot dagvaarding over te gaan. Eind 2024 heeft overleg plaatsgevonden met het OM en dat heeft, gezien de genomen verbetermaatregelen, begin januari 2025 er toe geleid dat het OM de strafrechtelijke procedure heeft ingetrokken en er een schikking is getroffen (€ 25.000). Dit is in de cijfers opgenomen.
3. In 2024 is een last onder dwangsom opgelegd (€ 165.000) door bevoegd gezag in verband met overschrijding stikstof normen. Bevoegd gezag heeft een begunstigingstermijn verleend tot 1 oktober 2026 om WBL in staat te stellen aan de last te kunnen voldoen.
4. Bevoegd gezag heeft in 2024 aan WBL een voornemen last onder dwangsom (max € 20.000) toegezonden, waartegen WBL een zienswijze heeft ingediend. Er is door bevoegd gezag nog geen beschikking genomen tot het opleggen van de last onder dwangsom.
5. WBL heeft een transporteur aansprakelijk gesteld voor de schade doordat een (opstaand) haaksysteem op de vrachtwagen de korrelverlaadsilo en/of gebouw op rwzi Susteren heeft geraakt/geschraapt. Hoogte vordering nog onbekend.
6. WBL heeft een partij aansprakelijk gesteld voor de door haar geleden schade door een breuk in een persleiding van WBL. De breuk is ontstaan doordat de oevers van een door die partij beheerde beek waarin de persleiding ligt, sterk geërodeerd was. Daardoor is de oeverrand in de nabijheid van de leiding gekomen. Het wegvallen van de zijdelingse opsluiting aan de beekzijde heeft mede geleid tot een grondafschuiving waardoor de leiding opzij is gedrukt. Schadebedrag is € 3,135 mln.
7. Omwonende rwzi Rimborg stelt schade te hebben geleden en heeft WBL aansprakelijk gesteld voor opgetreden scheurvorming in woning en de nog komende scheurvorming als gevolg van het langs de woning rijden van zwaar materieel van een aannemer in opdracht van WBL. Hoogte vordering nog onbekend.
8. Aannemer van WBL heeft tijdens grondwerkzaamheden (in verband met het leggen van een leiding) eind 2023 een stroomkabel van een derde geraakt waardoor gedurende enkele uren sprake was van stroomuitval. Als gevolg daarvan heeft een bedrijf gedurende die uren geen productie kunnen draaien en stelt zij daardoor schade te hebben geleden. De fabrikant heeft de aannemer, de gemeente en WBL daarvoor in 2024 aansprakelijk gesteld. De hoogte van de claim is onbekend. Voor de schade die WBL lijdt c.q. gaat lijden doordat zij aansprakelijk wordt gehouden door de derde heeft WBL op haar beurt de bewuste aannemer aansprakelijk gesteld.

9. Tijdens het vervangen van de vermogensautomaat is een gedeelte van de zuivering in Venlo buiten bedrijf gesteld. Desondanks kon slib ontladen worden op de normale plek. Echter doordat een schuif niet openstond is deze slibbak gaan overstorten en is een gedeelte van het werk terrein ondergelopen met slib. Deze bovenstaande schade is gemeld bij de CAR verzekering. Deze heeft een expert ingeschakeld om de schade te onderzoeken. Bedrag schade is nog onbekend.
10. Een medewerker van WBL (thans nog in dienst) heeft WBL aansprakelijk gesteld voor de gevolgen van een bedrijfsongeval. De kwestie loopt bij de aansprakelijkheidsverzekeraar van WBL. In een ander geval heeft ook inmiddels gewezen medewerker van WBL eveneens WBL aansprakelijk gesteld voor de gevolgen van een bedrijfsongeval. Ook die kwestie loopt bij de aansprakelijkheidsverzekeraar van WBL. Of deze trajecten financiële gevolgen voor WBL zullen hebben en zo ja de hoogte wat de ervan betreft, is onbekend.
11. Er is een geschil ontstaan met een medewerker van WBL in het kader van de integratie van WBL in WL per 1 januari 2025. De Geschillencommissie heeft een advies gegeven. De eventuele financiële consequenties zijn vooralsnog onbekend.

Risicomatrix

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Risico score (bruto)	Soort Risico	Soort maatregel	Maatregelen	Risico score (rest)	Bruto bedrag (€)	Netto bedrag (€)
1	Niet tijdig anticiperen op vereiste kennis/vaardigheden m.b.t. nieuwe technologische ontwikkelingen of innovatieve ontwikkelingen.	• Onveilige situaties op RWZI's (bijvoorbeeld ATEX of NEN). • Mismatch beschikbare kwaliteit en organisatiebehoefte. • Innovatieve ontwikkeling in de organisatie loopt niet in de pas met de kennisontwikkeling in de organisatie. • Het leertempo is kleiner dan het verandertempo met als gevolg dat parate kennis en kunde van nieuwe technologieën/innovaties onvoldoende is na overdracht aan de lijn. • Gedwongen uitstroom van medewerkers.	3C	Strategisch Compliance Operationeel	preventief	• Implementatie opleidingsbeleidsplan en strategisch opleidingsprogramma. Doel is dat het leertempo groter is dan het verandertempo. • Jaarlijks opleidingsactiviteitenplan koppelen aan het jaarlijks benodigde opleidingsbudget. • Koppeling aan strategische personeelplanning. • Inzet persoonsgebonden basis budget	3A	712.500	95.000
2	Datalek en/of hacking: Verlies van gegevens a.g.v. diefstal of verlies van laptop, telefoon, etc.	• Imago-/reputatieschade. • Schending privacy medewerkers. • Verlies van informatie • Financiële boete. • Financiële gevolgen van hacking	3D	Compliance Operationeel	preventief	• Contractafspraken met leverancier m.b.t. beveiligde digitale verbindingen. • Geautoriseerde beveiligde verbinding (bijv. MDM en token) is verplicht. • Geïmplementeerde procedure melding datalekken ter voorkoming van boetes. • Invulling geven aan het informatie veiligheidsbeleid conform en ITIL processen. • Invulling geven aan het informatie veiligheidsbeleid conform BIO (BaseLine Informatieveiligheid Overheid)	3A	2.375.000	95.000
3	Ontbreken risicodecting in geval van brand c.q. calamiteit op een RWZI	• Milieuschade • Imagoschade • Hogere kosten	2D	Compliance Operationeel	preventief	Huidige situatie: keuze gemaakt om dit risico niet te verzekeren of een voorziening op de balans op te nemen.	2D	250.000	250.000
4	Afbranden kantoorgebouw (geen dekking van herhuusvesting en andere kosten gedurende periode van herbouw kantoor)	• Geen werkruimte/systemen beschikbaar om werk uit te voeren. • Hogere kosten o.a. ivm mogelijke huurkosten ander gebouw en huurdering bestaande huurders. • Immateriële schade. • Datacenter ICT niet beschikbaar (zowel PA als KA)	2D	Compliance Operationeel	preventief	• Brandpreventieve maatregelen • Beschikbaarheid over brand- en inboedelverzekering • Jaarlijkse ontruimingsoefening • Inrichting BHV organisatie. • Thuiswerkfaciliteiten • Uitwijkvoorziening • Implementatie Cloudtechnologie (migratietrajecten zijn in uitvoering)	2C	250.000	75.000
5	Gezondheidsrisico en/of plotselinge uitval personeel.	Beperking duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Imagoschade m.b.t. streven om te komen tot Beste werkomgeving (onderdeel van de Visie) Verstoring bedrijfsvoering	3A	Strategisch Compliance Operationeel	preventief	Periodieke uitvoering PMO Beleids-Ri&E en toetsing VGW-cie aan Arbowetgeving. Uitvoering Inentingsprogramma. Toepassen gezondheidsprofielen en vitaliteitsprogramma. Toepassing concept "Arts in Eigen Huis". Inzet flexibele schil, raamovereenkomst(en). Duurzame inzetbaarheid.	2A	95.000	10.000
6	Het optreden van een epidemie/pandemie (bijvoorbeeld wereldwijde verspreiding van een besmettelijke ziekte, bijvoorbeeld Corona)	• Uitval van medewerkers. • Verstoring bedrijfsvoering (bijv. niet kunnen afzetten van slib, leveranciers kunnen cruciale onderdelen of chemicaliën niet leveren, etc.)	2D	Strategisch Compliance Operationeel	preventief	• Inrichten van de crisisorganisatie (actiecentrum en crisisteam Directie). • Documenten en instrumenten opgesteld naar aanleiding COVID-19 (corona) waaronder een Dashboard waaruit blijkt wie waar inzetbaar is, welke 1^{ste} en 2^{de} lijns opvang wij hebben, welke risico's er zijn met betrekking tot slib, chemicaliën en transport en wat de status is. • Thuiswerken, besturing op afstand, extra voorraden PBMs	2D	250.000	250.000
7	Plotselinge uitval van deel van rwz (bijvoorbeeld energie) en/of grote storingen (bijvoorbeeld mechanisch, elektrisch, procestechnische kennis v/h zuiveringsproces)	Hogere kosten. Hogere kans op het niet voldoen aan wet- en regelgeving (milieuvergunningen). Bijvoorbeeld leidend tot overstort of spuien biogas	3B	Operationeel	preventief repressief	• Assetmanagement (o.a. preventief onderzoek) • LAC dienst (o.a. voorkomen verdere escalatie) • Waar mogelijk inzet eigen buffermogelijkheden.	3B	332.500	332.500
8	Plotselinge uitval transportsysteem (gemaal en/of achterliggende (pers)leiding) (bijvoorbeeld energie) en/of grote storingen (bijvoorbeeld mechanisch, elektrisch).	Hogere kosten. Hogere kans op het niet voldoen aan wet- en regelgeving (milieuvergunningen).	3C	Operationeel	preventief repressief	• Assetmanagement (o.a. preventief onderzoek) • LAC dienst (o.a. voorkomen verdere escalatie) • Waar mogelijk inzet eigen buffermogelijkheden.	3B	712.500	332.500
9	Medewerker (ook inhuur) is betrokken bij een ongeval tijdens werktijden. Als voorbeeld: a) medewerker heeft een verkeersongeval tijdens het vervoer naar een project/werklocatie b) medewerker krijgt een ongeval op een bouw/werklocatie (eigen werklocatie of klantlocatie, ook in buitenland)	Medewerker en/of verzekeringsmaatschappij van de medewerker legt schadeclaim neer/ imago schade	2C	Compliance Operationeel	preventief repressief	• KAM procedures, inspecties en toetsing volgens wet en regelgeving • Goed werkgeverschapsverzekering, autoverzekering, bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering en ongevallenverzekering. • Inzet juridische kennis. • SLA Verdygo BV.	2A	75.000	10.000
10	Medewerker fraudeert waaronder fraude, samenspanning gericht op financieel gewin.	Financiële schadepest / imago schade	2D	Compliance	preventief	• Mandaatbesluiten • Handboek Integriteit • Integriteitcontrole (assessment) • Sociale controle • Inzet juridische kennis • Fraude risico analyse • Het financieringsstatuut met daarop gebaseerde AO-IC maatregelen (toepassen van functiescheiding + het vier ogen principe) • Fraude verzekering	1C	250.000	7.500

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Risico score (bruto)	Soort Risico	Soort maatregel	Maatregelen	Risico score (rest)	Bruto bedrag (€)	Netto bedrag (€)
11	Ontstaan van ongedekte schades (bij derden) t.g.v. de uitvoering van een project	Schadeclaims van derden/ imago schade/ontstaan van calamiteiten	2D	Operationeel	preventief	• Technische voorschriften/normen/bestekseisen, • Vergunningen, • Eisen aan kwalificatie aannemers tijdens aanbesteding, • Risicospreiding/verlegging naar aannemers, CAR en/of WA verzekering incl. primary clause, • Contractmanagement	2B	250.000	35.000
12	Ontstaan van ongedekte schades t.g.v. de uitvoering van een project aan het werk zelf	Onvoorziene financiële kosten/ imagoschade	2D	Operationeel	preventief	• CAR en WA verzekering, • Bouwrechtelijke verhoudingen in overeenkomsten met aannemers.	2C	250.000	75.000
13	(Herstelbare) ontwerpfout, functionaliteit kan worden gehaald door aanpassing van het ontwerp (bijv. aanvullende maatregelen treffen/aanpassingen)	Hogere investeringskosten	2C	Operationeel	repressief	• WA verzekering • Contracten met adviseurs en aannemers waarin aansprakelijkheid beter is geregeld en WBL meer juridisch comfort (juridisch in control) biedt. • Carverzekering dekt ontwerp op moment dat er fysieke schade is. • Assetbase op orde brengen	2C	75.000	75.000
14	Verstreking van onjuiste informatie van/aan derden in het kader van de WIBON (Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken)	Ontstaan van herstelkosten/imago schade	2B	Operationeel	preventief	• Continu zorg voor de revisie van de leidingen. • Verplichting: graven van proefsleuven, fouten in het systeem worden hierdoor ondervangen.	2A	35.000	10.000
15	Failissement van aannemer tijdens de uitvoering of het faillissement/opheffen van aannemer/leverancier na oplevering of gereedkomen werk	Onvoorziene financiële kosten	2D	Operationeel	preventief	• Aanbestedingseisen • Bankgarantie • Betalingsregeling • Betalen als er iets geleverd is. • Zekerheden (pandrecht, cessie, eigendomsvoorbehoud, borgstellingen privé of holding etc.).	2C	250.000	75.000
16	Aanpassing infrastructurele werken (niet dijken) door andere overheden die onvoorziene waren	Onvoorziene financiële kosten	2C	Strategisch	repressief	Actualiteit volgen en contacten met andere overheden benutten	2C	75.000	75.000
17	Hoogwater Maas/beken	Onvoorziene financiële kosten	2D	Strategisch	preventief	Voorzieningen tegen hoogwater	2C	250.000	75.000
18	Juridisch beheer eigendommen onvoldoende	Onvoorziene financiële kosten/imagoschade	2B	Strategisch	preventief	• Juridisch beheer eigendommen goed beheren • Inzet juridische kennis • Aansprakelijkheden beperken c.q. uitsluiten	1B	35.000	3.500
19	Betaalverkeer: - er wordt een verkeerde betaling uitgevoerd - nepfacturen - dubbele betaling van dezelfde dienst/levering - dubbele betaling factuur (bij dubbele ontvangst zelfde factuur)	Kans op het niet terugontvangen van betaald bedrag	2A	Operationeel	preventief	• Controle door matching met order, beperkte bevoegdheden mutatie crediteurendata. • Financial Control controleert op de vormvereisten van facturen. • Controle financieel systeem op dubbel factuurnummer. • Werken met hashtotalen in het betalingsverkeer	2A	10.000	10.000
20	Niet rechtmatige inkoop- en aanbesteding	Kans op: - opmerkingen bij de jaarrekening of geen goedkeurende verklaring bij de jaarrekening - imagoschade - kans op financieel verlies - claims van concurrerende leveranciers	3A	Compliance	preventief repressief	• Beleid voor inkoop en aanbesteding • AO-IC maatregelen + verantwoordingsplicht verwoord in handboek inkoop en aanbesteding • Check door accountant, interne audit • Spendanalyse	2A	95.000	10.000
21	Risico dat een toegezegde subsidie/ bijdrage van derden niet kan worden gedeclareerd, door onvolledige registratie	Kans op financieel verlies	2C	Compliance	preventief	• Check aan welke verantwoordingsplicht moet worden voldaan bij ontvangen van subsidies • Nemen van maatregelen om aan verantwoordingsplicht te voldoen • Inzet externe expertise	2A	75.000	10.000
22	Renterisico	Kans op sterke rentefluctuaties op moment dat nieuwe lening moet worden aangetrokken	2B	Operationeel Compliance	preventief	• Per kwartaal opstellen van een liquiditeitsprognose, conform het financieringsstatuut. • Wettelijke renterisiconorm • Afgesloten langlopende leningen met uitgestelde stortingsdatum (t/m 2025)	2A	35.000	10.000
23	Niet beschikbaar zijn van (delen van) ICT	- Installaties werken niet / lokaal op hand - Geen informatie beschikbaar - Geen communicatie mogelijk	3C	Strategisch	preventief correctief repressief	Invoering geven aan het informatie veiligheidsbeleid conform BIO (BaseLine Informatieveiligheid Overheid)	2C	712.500	75.000
24	Onverwachte en onvoorziene stijging prijzen	Hogere kosten	3C	Strategisch	Preventief	• Meerjaren inkoopcontracten • Tijdig inkoopmoment klikken	3C	712.500	712.500

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Risico score (bruto)	Soort Risico	Soort maatregel	Maatregelen	Risico score (rest)	Bruto bedrag (€)	Netto bedrag (€)	
25	Indexering van de chemicaliën prijzen	Hogere kosten omdat in de raming van de kosten onvoldoende indexering is toegepast. Chemicaliën prijzen zijn aan grote prijsschommelingen onderhevig met als kans onvoldoende budget.	3C	Strategisch	geen	In de begroting is rekening gehouden met reguliere indexering van de chemicaliën prijzen (conform de rekenultgangspunten)	3B	712.500	332.500	
26	Verstoring transport en behandeling afvalwater: bijv. calamiteit zoals leidingbreuk, stroomstoring, ongecontroleerde lozingen	Milieuschade Imagoschade Hogere kosten	3B	Strategisch Compliance	correctief	Calamiteiten bestrijdingsplan voor de afvalwaterinfrastructuur	3A	332.500	95.000	
27	Verstoring transport en behandeling afvalwater: bijv. brand, uitval procesautomatisering	Milieuschade Imagoschade Hogere kosten	2B	Operationeel Compliance	preventief	Extra achtervang: Redundante PA omgeving (WAUTER)	2A	35.000	10.000	
28	Stagneren van de afzet van reststoffen	Geen afzetmogelijkheid, tijdelijke opslag reststoffen en mogelijk stoppen van installaties met als gevolg hogere kosten. Bijvoorbeeld slib, slibkorrel, zand (a.g.v. Pfas)	3D	Operationeel	preventief	• Spreiden risico door meerdere afzetkanalen en huren opslagruimte. • Betere grip op de bedrijfsvoering (capaciteit/kennis/kunde menskracht opgeschaald, grip op inkoop en contractmanagement). • Realiseren eigen slibopslag • Contractueel inrichten dat afnemer behoedzamer wordt; garantieverplichtingen, schade ongelimiteerd, etc..	2D	2.375.000	250.000	
29	Verstoring van de bedrijfsvoering als gevolg van toepassen niet beproefde technieken	Des-investeringen en versnelde afschrijvingen; hogere kosten.	2D	Operationeel	preventief	Projectorganisatie	2A	250.000	10.000	
30	Contractbreuk ten gevolge van wanprestatie leverancier	Kwaliteitsverlies + hogere kosten door inzet extra mensen en middelen	2B	Operationeel	preventief	• Contractmanagement en systematiek van opstellen contracten (bv. gele kaarten en 'past performance'). • Aan de voorkant goede en waterdichte contracten opstellen.	2A	35.000	10.000	
31	Verstoring van de bedrijfsvoering door explosie van biogas / gas	Veiligheid, Milieuschade, (des-) investeringen, hogere exploitatie kosten i/v opvang gevolgen	2D	Strategisch Operationeel	preventief	Alex maatregelen en controle op beheer en onderhoud ATEX installaties .	1D	250.000	25.000	
32	Bij uitbesteden van de procesvoering, risico van faillissement van het bedrijf (bijv. TDH Venlo)	Kwaliteitsverlies + hogere kosten door inzet extra mensen en middelen	2D	Operationeel	preventief	• Aandacht bij aanbesteding. • Marktonderzoek en contractvorming / -management	2C	250.000	75.000	
33	Langdurige uitval van de slibdrooginstallatie Susteren met als gevolg het niet kunnen afzetten van ontwaterd slib	Financiële consequentie	2D	Strategisch Operationeel	preventief	Technische aanpassingen van de droger en het opzetten van een drogerorganisatie ten behoeve van onderhoud en beheer.	2C	250.000	75.000	
34	Het door WBL niet, onjuist of onvolledig naleven en/of uitvoering geven aan contracten met derden (gemeenten)	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	2B	Strategisch Operationeel	preventief	• Contracten • Verzekeringen • Contractmanagement	2A	35.000	10.000	
35	Het door WBL niet, onjuist of onvolledig naleven en/of uitvoering geven aan contracten en/of samenwerking met derden (bedrijfsleven) en/of het niet ontvangen van de betaling van verrichte en gefactureerde diensten.	Financiële risico's, geen core-business, imagoschade, verantwoordelijkheid als ontwerpende partij	2B	Strategisch Operationeel	preventief	• Contracten • Verzekeringen • Contractmanagement	2A	35.000	10.000	
36	Faillissement van bedrijfskritische leveranciers/afnemers (o.a. externe afzet slib)	Milieuschade Verstoring bedrijfsvoering Onvoorziene financiële kosten	2D	Strategisch Operationeel	preventief	• Contractmanagement • Bankgaranties	2D	250.000	250.000	
37	Meten van nieuwe gevaarlijke stoffen in het afvalwater a.g.v. vernieuwde en verbeterde analyse- en meettechnieken	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	2C	Strategisch Compliance Operationeel	repressief	geen	2C	75.000	75.000	
38	Het zich voordoen van een grote calamiteit (o.a. terroristische aanslag) die niet valt onder de reikwijdte van de 'Wet tegemoetkoming Schade bij rampen en zware ongevallen (WTS)' of waarvan de kosten niet volledig worden gedekt door de WTS.	Milieuschade, financiële schade	1D	Strategisch Operationeel	repressief	geen	1D	25.000	25.000	
39	Het niet voldoen aan (nieuwe) wetregelgeving of wijzigingen van richtlijnen van bevoegd gezag met direct effect op de bedrijfsvoering en/of aanbestedingen.	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	2B	Strategisch Compliance Operationeel	repressief	geen	2B	35.000	35.000	
40	Aansprakelijkheid bij het werken voor derden waarvoor WBL geen dekking heeft onder verzekeringen. Bijvoorbeeld aansprakelijkheid voor schade bij gemeentelijke objecten die niet (volledig) is gedekt door de aansprakelijkheidsverzekering	Financiële schade / imago schade	1D	Operationeel Compliance	repressief	Kwaliteit en competenties medewerkers op voldoende niveau houden om ongewenste situaties te voorkomen	1D	25.000	25.000	
41	Capaciteitsproblemen en hogere kosten door krapte arbeidsmarkt	Continuïteitsrisico, hogere kosten a.g.v. inhuur, geen borging kennis. Vertraging in bereiken strategische doelen.	3B	Operationeel	preventief	Actieve communicatie aantrekkelijk werkgeverschap Strategische personeelsplanning	3A	332.500	95.000	
42	Het niet voldoen aan wettelijke voorschriften als gevolg van externe factoren (bijv. het bewust lozen door derden met grote gevolgen voor het influent of gevolgen van het gebrek aan netwerkcapaciteit elektriciteit).	Milieuschade, imagoschade, financiële schade (o.a. risico op boete bevoegd gezag).	3A	Operationeel	repressief	Schadebeheersing door active rol CRK, LAC en communicatie met bevoegde gezagen.	3A	95.000	95.000	
43	Het niet beschikbaar zijn van grondstoffen (bijvoorbeeld chemicaliën) en materialen.	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	3A	Operationeel	preventief repressief	Daar waar dat kan risicospreiding door contractuele afspraken met leveranciers.	3A	95.000	95.000	
SUBTOTAAL								13.655.000	4.306.000	
Indexering								10%	1.365.000	430.000
TOTAAL								15.020.000	4.736.000	

3.5 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

(bedragen x € 1 mln)	Netto kosten 2024	
Resultaat jaarrekening 2024	€ 5,1	
Resultaat exclusief innovatie	€ 4,5	
Externe, niet beïnvloedbare meevallers	€ 12,1	
Energie		€ 5,1
Lagere advieskosten		€ 1,9
Personeelskosten		€ 1,6
Lagere kapitaallasten		€ 1,3
Lagere kosten chemicaliën		€ 0,8
Niet benutten post onvoorzien		€ 0,7
Vrijval wettelijk verlof		€ 0,7
Externe, niet beïnvloedbare tegenvallers	€ -7,6	
Leidingbreuk Geleen-Schinnen		€ -3,1
Hogere onderhoudskosten		€ -2,5
Lagere activering interne uren		€ -0,5
Hogere kosten voor belastingen		€ -0,5
Hogere huurkosten		€ -0,4
Hogere analysekosten		€ -0,3
Afwaardering voorraad		€ -0,3
Genormaliseerd resultaat 2024	€ -	

Zie hiervoor ook de toelichting in paragraaf 3.1 ontwikkelingen in vorig begrotingsjaar.

In 2024 zijn de navolgende incidentele baten geïdentificeerd en geboekt:

- **Lagere energiekosten en hogere energie opbrengsten (€ 5,1 mln):**
De energie begroting 2024 is opgesteld op het hoogtepunt van de energiecrisis. De energietarieven per kWh zijn significant lager dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Ook bij de energie gerelateerde baten (SDE subsidie en verkoop elektriciteit) is sprake van een meevaller. Als gevolg van de lagere energietarieven, komt WBL weer in aanmerking voor SDE subsidie.
- **Lagere advieskosten (€ 1,9 mln):**
De integratie met het Waterschap Limburg heeft veel capaciteit van de organisatie gevraagd. Hierdoor heeft WBL prioriteiten moeten stellen en zijn een aantal ontwikkelingen (bijvoorbeeld duurzaamheid en data gedreven werken) niet conform oorspronkelijke planning opgepakt. Dit heeft geleid tot een onderschrijding op de advieskosten.
- **Lagere personeelskosten (€ 1,6 mln):**
De onderschrijding wordt veroorzaakt door niet ingevulde vacatures (gemiddeld 27 Fte in 2024) en het beperkt benutten van een aantal stelposten (bijvoorbeeld recruitment, WW kosten en RVU). De WBL-formatie is toegenomen op basis van het door het AB goedgekeurde "Groei" scenario. Alhoewel de werving in 2024 voorspoedig is verlopen, heeft WBL ultimo december nog ruim 9 Fte aan niet bezette formatieplaatsen.
- **Lagere kapitaallasten (€ 1,3 mln):**
De rentekosten zijn in 2024 € 0,76 mln lager dan begroot. Deze onderschrijding wordt veroorzaakt door een begrote, maar als gevolg van de lagere dan geraamde investeringen in 2023, niet aangetrokken langlopende lening eind 2023. De afschrijvingskosten zijn € 0,57 mln lager dan begroot. Het lager dan begroot investeringsniveau in 2023 wordt voor een deel gecompenseerd door het hogere investeringsniveau in 2024 (doorschuifeffect).

- Lagere kosten chemicaliën (€ 0,8 mln):
In lijn met de toelichting bij de energiekosten heeft WBL de begroting voor de chemicaliën op het hoogtepunt van de crisis moeten opmaken. De uiteindelijke tarieven zijn lager dan begroot wat heeft geleid tot genoemde onderschrijding.
- Niet benutten post onvoorzien (€ 0,7 mln):
Als gevolg van een aantal positieve effecten is de post onvoorzien in 2024 niet aangesproken.
- Vrijval wettelijk verlof (€ 0,7 mln):
In het kader van de aanstaande integratie met WL is gekeken naar de verschillende voorzieningen en reserves die door beide organisaties worden aangehouden. BDO heeft geadviseerd om eind 2024 de voorzieningen bij beide organisaties zo veel mogelijk gelijk te trekken. Eén van de geconstateerde verschillen betreft de verlofvoorziening. WBL had een verlofvoorziening in de balans staan en WL niet. Het Algemeen Bestuur heeft op 6 november 2024 besloten de verlofvoorziening te laten vrijvallen.

In 2024 zijn de navolgende incidentele lasten geïdentificeerd en geboekt:

- Leidingbreuk Geleen-Schinnen (€ 3,1 mln):
In een rioolpersleiding in de buurt van Schinnen is een breuk ontstaan. Daardoor is afvalwater uit deze leiding het omliggende gebied ingestroomd. De persleiding ligt in de oever van de Geleenbeek. De totale kosten voor de reparatie en het nemen van tijdelijke maatregelen bedroeg € 3,1 mln.
- Hogere onderhoudskosten (€ 2,5 mln):
De overschrijding wordt veroorzaakt door diverse grootschalige onderhoudsklussen zoals het vervangen van transportschroeven, uitdraaischroeven, compressoren en zeefbandpersen.
- Lagere activering interne uren (€ 0,5 mln):
De lagere activering van interne uren wordt met name veroorzaakt door niet ingevulde vacatureruimte.
- Hogere kosten voor belastingen (€ 0,5 mln):
De overschrijding van de kosten voor belastingen vanuit Rijkswaterstaat (€ 0,5 miljoen) is het gevolg van een naheffing 2023 en hogere volumes regenwaterafvoer als gevolg van de extreme regenval in 2024.
- Hogere huurkosten en opbrengsten (€ 0,4 mln):
Deze overschrijding wordt vooral veroorzaakt door hogere leasekosten wagenpark. Zowel de kosten per auto als ook de omvang van het wagenpark is harder gegroeid dan voorzien in de begroting.
- Hogere analysekosten (€ 0,3 mln):
Deze overschrijding wordt niet alleen veroorzaakt door een stijging van het tarief, maar ook door een toename in het aantal uit te voeren analyses.
- Afwaardering incurante voorraad (€ 0,3 mln):
In 2024 is de aanwezige voorraad in het centrale magazijn gescreend op courantheid. Artikelen die niet meer voldoen aan de vooraf gestelde criteria zijn verwijderd uit het magazijn en vervolgens financieel afgeboekt.

3.6 BEDRIJFSVOERING

Onder bedrijfsvoering wordt verstaan het geheel van interne organisatieonderdelen en processen die ondersteunend zijn aan de primaire processen. Behalve ten behoeve van het goede verloop van de primaire processen zijn de ondersteunende processen (= de bedrijfsvoering zoals bedoeld in de regelgeving), essentieel ten behoeve van de waarborging van de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van de beleidsuitvoering. Deze interne organisatieonderdelen en processen vormen onderdeel van de succesfactoren van het programma Zuiveren.

3.7 VERBONDEN PARTIJEN

WBL kent ultimo 2024 één verbonden partij:

1. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid AquaMinerals B.V. gevestigd te Rijswijk, Groninghaven 7.
In 2022 heeft WBL aandelen verworven in AquaMinerals B.V. met als doel de afzetmogelijkheden van gedroogd slib en grondstoffen uit afvalwater te vergroten.
Het betreft 751 aandelen met totale waarde van € 84.855,49.

In 2024 is de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Verdygo B.V. gevestigd te Roermond, Maria Theresialaan 99 opgeheven. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft 19 december 2023 besloten om Verdygo BV te gaan ontbinden. In 2024 is dit geëffectueerd. Reeds in 2022 en 2023 zijn toenmalige balansposities afgewaardeerd. Per ultimo 2024 zijn alle balansposities definitief afgeboekt.

3.8 FINANCIERING

De uitgaven van WBL worden enerzijds gefinancierd uit de exploitatiebijdrage van WL, middels kortlopende en langlopende leningen en bijdragen van klanten. Langlopende geldleningen worden in de regel alleen dan afgesloten als dat past binnen de lange termijn financieringsbehoefte. Het toegepaste lineair aflossingsregime leidt tot een gespreide herfinanciering en vermijdt grote renteschokken. Overeenkomstig het financieringsstatuut wordt het grootste deel van de WBL-activa met lang vreemd vermogen gefinancierd. Per 31 december 2024 bedraagt de balanswaarde van de investeringen, beleggingen en uitgeleende langlopende gelden (vaste activa) € 297,1 mln. De financiering hiervan middels reserves en langlopende schulden bedraagt € 232,3 mln. Per ultimo 2024 wordt het verslagjaar 2024 afgesloten met een financieringstekort van € 57,3 mln.

Anders gezegd: een gedeelte van de vaste activa, groot € 57,3 mln, wordt gefinancierd met kortlopende schulden. Onderstaand schema toont hoe de vaste activa per ultimo 2024 zijn gefinancierd.

Financieringswijze	per 31-12-2024	per 01-01-2024
Totaal Activa (Bedragen x € 1.000)	€ 297.052	€ 268.240
Eigen vermogen	€ 5.092	€ -3.518
Voorzieningen	€ 2.283	€ 1.690
Langlopende schulden	€ 232.338	€ 234.676
Kortlopende schulden en overlopende passiva	€ 57.339	€ 35.392

3.8.1 Financieringsstatuut

Onder treasury wordt verstaan het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Dit ten dienste van de publieke taak van WBL. Het Financieringsstatuut heeft tot doel een formeel kader te scheppen waarbinnen de financiering- en beleggingsactiviteiten van WBL plaatsvinden.

Het Financieringsstatuut is in 2017 geactualiseerd naar aanleiding van gewijzigde wetgeving en door het Algemeen Bestuur vastgesteld met een looptijd van 4 jaren. In december 2021 heeft het bestuur het beleid ongewijzigd vastgesteld met wederom een looptijd van 4 jaren.

3.8.2 Algemene externe ontwikkelingen

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vat 2024 in haar jaaroverzicht (december 2024) als volgt samen:

Dit jaar tikte de bevolkingsteller voor het eerst de 18 miljoen aan. 18 miljoen mensen op dat hele kleine stukje aarde, die steeds vaker te zwaar waren, hun cao-lonen dit jaar zagen stijgen, al langere tijd negatief oordeelden over de economie en weer meer betaalden voor hun huis. Net als in eerdere jaren was de arbeidsmarkt ook in 2024 bijzonder krap. Deze krapte nam wel iets af, maar nog steeds waren er aan het eind van het derde kwartaal meer vacatures dan werklozen. De krapte wordt in vrijwel in iedere bedrijfstak gevoeld, en ruim een derde van de ondernemers noemt een tekort aan personeel de belangrijkste belemmering in de bedrijfsvoering. De economie herstelde zich in 2024 na een periode van krimp in 2023.

De inflatie was in november 4,0 procent, meldt het CBS. In oktober was de inflatie 3,5 procent. Dit is lager dan de piek in 2022 en 2023, maar nog steeds relatief hoog vergeleken met de periode voor 2020. De loonstijgingen lagen wel ruim boven de inflatie. In het derde kwartaal van 2024 namen de cao-lonen (per uur inclusief bijzondere beloningen) met 6,8 procent toe ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Dit is even hoog als in het laatste kwartaal van 2023. Toen was de cao-loonstijging het hoogst in ruim veertig jaar. Ondanks de opkrabbende economie en de hogere lonen bleven consumenten in heel 2024 negatief over de economie.

3.8.3 De ontwikkeling in de financierings-, beleggings- en vermogensbehoefte

In de oorspronkelijke begroting 2024 van WBL werd een financieringsbehoefte berekend van € 37,0 mln. Te financieren middels langlopende geldleningen. Navolgende tabel toont aan hoe de financieringsbehoefte zich in werkelijkheid ontwikkelde.

Bedragen x € 1 mln.	begroot	realisatie
Investeringsen	43,1	53,1
Aflossingen	20,3	19,5
Afschrijvingen	-26,4	-25,8
Kapitaalbehoefte	37,0	46,8

Door de hoger dan geraamde investeringen is de kapitaalbehoefte 2024 hoger dan vooraf begroot. Ter dekking van de kapitaalbehoefte is in 2024 een lening aangetrokken met een looptijd van 20 jaar en lineair af te lossen:

- Per 1 december een lening van € 18,0 mln tegen 0,794 procent rente.
Dit betreft een in 2019 afgesloten lening met uitgestelde stortingsdatum.

Vooruitlopend op de integratie van WL en WBL heeft WL een langlopende lening aangetrokken waarbij tevens rekening is gehouden met de additionele kapitaalbehoefte van WBL. Via een onderlinge overeenkomst (kasgeldlening) zijn onderlinge verplichtingen vastgelegd voor de resterende periode in 2024. Zie ook paragraaf 7.2.6.

Door WBL worden geen beleggingen gedaan en/of deposito's uitgezet.

3.8.4 De ontwikkeling van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet

De regels voor een juiste toepassing van het aantrekken van vreemd vermogen zijn vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet heeft als doel een solide financiering en kredietwaardigheid van decentrale overheden te bevorderen en in stand te houden. Om deze doelstellingen te kunnen toetsen hanteert de wet twee instrumenten:

- De renterisiconorm, gedefinieerd als een percentage van de omzet: het totaal van verplichte aflossingen en renteherzieningen mag niet meer bedragen dan 30 procent van het begrotingstotaal bij aanvang van betreffend jaar. De norm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering van de vaste schuld te beheersen. WBL beperkt het renterisico door tenminste 1 x per jaar vaste geldleningen op te nemen met een lineair aflossingsregime;
- De kasgeldlimiet. Bij deze gaat het om het inperken van renterisico's op korte schulden. De voor WBL toegestane netto korte schuld als gemiddelde per kwartaal bedraagt maximaal 23 procent van het begrotingstotaal.

In 2024 is WBL binnen de gestelde gemiddelde normen gebleven.

Bij het renterisico bedroeg de realisatie € 19,5 mln ten opzichte van de norm € 37,1 mln.

Begrotingstotaal (aanvang jaar)	123,8
Renterisico	
-norm (30 %)	37,1
-aflossingen	19,5

(Bedragen x € 1 mln.)

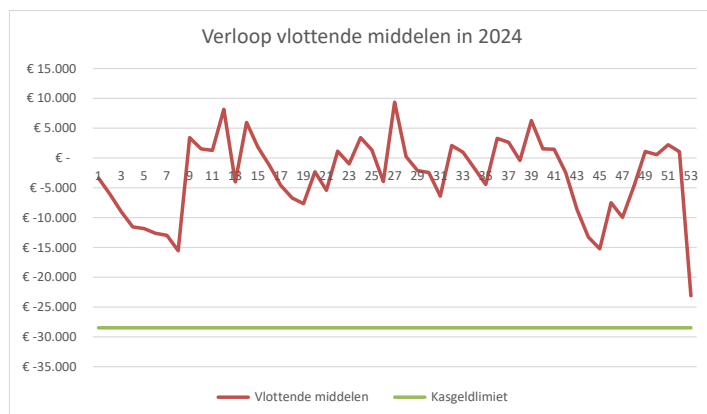
Uit onderstaand overzicht blijkt dat WBL ook binnen de gestelde norm kasgeldlimiet is gebleven.

Kasgeldlimiet: norm is 23% van het begrotingstotaal aanvang jaar (bedragen x € 1 mln)				
	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
norm kasgeldlimiet	-28,5	-28,5	-28,5	-28,5
realisatie gemiddeld	-6,0	-2,0	-0,1	-4,4

3.8.5 Relatie rentevisie en liquiditeitenbeheer

Onderstaande grafiek toont aan dat het rekening-courantsaldo nagenoeg het gehele jaar fluctueert tussen de min € 15 mln en plus € 10 mln.

Ontwikkeling van vlottende schulden / middelen (per week x € 1.000) :



De fluctuaties in de grafiek zijn het gevolg van:

- Het reguliere uitgavenpatroon in de bedrijfsvoering;
- De maandelijkse exploitatiebijdragen van het WL;
- De nieuwe vaste geldlening circa € 18,0 mln per ultimo december.

In 2024 is één kasgeldlening aangetrokken.

Kasgeldnr.	Verstrekker	Ingangsdatum	Bedrag	Einddatum
nvt	WL	3-12-2024	€ 19.000.000	30-12-2024
			€ 19.000.000	

Gemiddeld genomen is de norm voor de kasgeldlimiet in geen van de vier kwartalen van 2024 overschreden. Het betalingsverkeer van WBL is volledig gedigitaliseerd, zodat de geldstromen volledig “online” worden afgewikkeld.

3.8.6 Schatkistbankieren

Hiervoor verwijzen wij naar paragraaf 7.2.2. vlottende activa.

3.8.7 De waterschapfinanciering

WBL is een uitvoeringsorganisatie voor de taak zuiveringsbeheer. De hiervoor benodigde middelen worden ontvangen van WL. WBL is niet bevoegd om zelf Waterschapsbelastingen te heffen. WL betaalde op basis van de vaststelling van de Begroting 2024 maandelijks een twaalfde deel van de vastgestelde waterschap bijdrage.

3.9 EMU-SALDO

Achtergrond EMU-problematiek

In het kader van een verantwoorde ontwikkeling van de economie en het monetaire stelsel binnen de landen die deelnemen aan de EMU (Economische en Monetaire Unie), zijn in het Verdrag van Maastricht een aantal afspraken gemaakt. Een belangrijke afspraak is dat het EMU-tekort (lees overheidstekort) van een lidstaat niet meer mag bedragen dan 3 procent van het bruto binnenlands product (BBP).

Het EMU-saldo is opgebouwd uit het totaal van het Rijk, de sociale fondsen, gemeenschappelijke regelingen en de decentrale overheden. Als de overheden in een jaar meer uitgeven dan ontvangen (op kasbasis) is sprake van een negatief EMU-saldo.

Op basis van de afspraken is de EMU-ruimte voor de decentrale overheden in 2023 bepaald op 0,5 procent van het BBP. Deze EMU-ruimte voor de decentrale overheden is in 2024 niet nader verdeeld over de individuele organisaties.

Wet Hof

De Wet Hof is op 10 december 2013 aangenomen door de Eerste Kamer.

In de wet zijn o.a. de volgende afspraken verwerkt:

- Het Rijk stuurt alleen op het EMU-tekort voor alle decentrale overheden gezamenlijk (Provincies, Gemeenten en waterschappen). Dit heeft tot voordeel dat hogere EMU-tekorten van de ene groep decentrale overheden in een bepaald jaar gecompenseerd kunnen worden door lagere tekorten of overschotten van andere groepen;
- De Unie van Waterschappen, VNG en IPO hebben uitgesproken dat hiermee naar verwachting voldoende ruimte is voor alle noodzakelijke investeringen, ook om de gezamenlijke ambities uit het InterBestuurlijk Programma (IBP) te realiseren. Overheden hebben bij de aanpak van grote opgaven gekozen voor interbestuurlijke en interdepartementale samenwerking als één overheid. Voor de waterschappen gaat het dan met name om klimaatadaptatie, de energietransitie en de circulaire economie.

Bij sturing op het EMU-saldo zijn voorbeelden van maatregelen voor de waterschappen onder meer:

- Terugbrengen investeringsniveau;
- Verkorting van de activerings-/afschrijvingstermijn.

EMU-saldo 2024

In de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW) is opgenomen dat in het jaarverslag een specificatie van het EMU-saldo dient te worden opgenomen van het verslagjaar, inclusief de begroting en gewijzigde begroting, en het vorige verslagjaar. De moeilijkheid is dat waterschappen, net zoals de andere decentrale overheden, een ander boekhoudstelsel gebruiken dan waarop het EMU-saldo is gebaseerd. De waterschappen hanteren het baten- en lastenstelsel, terwijl het EMU-saldo is gebaseerd op transactiestelsel (lees kasbasis). Verder geldt dat het investeringsvolume bij de waterschappen grote invloed heeft op het EMU-saldo. Omdat het investeringsvolume van de waterschappen aanzienlijk is, hebben de waterschappen meestal een EMU-tekort. Over 2024 heeft WBL een negatief EMU-saldo van € 21,4 mln hetgeen grotendeels veroorzaakt wordt door een hoog investeringsniveau afgezet tegen de afschrijvingen.

EMU-saldo				
(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging/onttrekking aan reserves	5.092	0	0	-3.718
2 Invoer investeringen (zie staat van vaste activa)				
-/- bruto-investeringsuitgaven	56.526	48.022	42.000	28.424
+ investeringssubsidies	3.446	4.922	0	721
+ verkoop materiële en immateriële activa	99	0	0	80
+ afschrijvingen	25.825	26.392	26.392	24.880
3 Invoer voorzieningen				
+ toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	667	300	0	633
-/- onttrekkingen aan voorzieningen t.b.v. exploitatie	26	0	0	7
-/- betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	48	0	0	15
+ eventuele externe vermeerderingen van voorzieningen	0	0	0	0
4 Invoer reserves				
-/- eventuele betalingen rechtstreeks uit reserves	0	0	0	0
+ eventuele externe vermeerderingen van reserves	0	0	0	0
5 Deelnemingen en aandelen				
+ boekverlies	98	0	0	35
-/- boekwinst	0	0	0	0
EMU-saldo	-21.373	-16.408	-15.608	-5.815

3.10 OPENBAARHEIDSPARAGRAAF

Openbaarheidsparagraaf Jaarverslag 2024 in het kader van de Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is sinds 1 mei 2022 in werking getreden ter vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het verslagjaar 2024 biedt de mogelijkheid om verantwoording af te leggen over de uitvoering van de Woo. Hierin worden de volgende thema's uitgelicht:

1. De actieve openbaarmaking

De actieve openbaarmakingsplicht voor de zeventien verplichte categorieën documenten, zoals vereist door de Woo, is vanaf 1 november 2024 verplicht gesteld voor de eerste tranche. WBL heeft hieraan voldaan door tijdige publicatie van de relevante documenten via het WL-platform. De ontwikkeling en implementatie van de Woo-index op dit platform heeft hierbij een centrale rol gespeeld.

In 2024 zijn geen andere documenten gepubliceerd buiten de vereisten van de eerste tranche, omdat verdere categorieën nog niet verplicht zijn gesteld.

2. De inspanningsverplichting

De inspanningsverplichting met betrekking tot het op orde brengen van de informatiehuishouding, inclusief de verwerking van Woo-documenten, is voortgezet. Dit heeft geresulteerd in de verdere optimalisatie van interne processen om toekomstige verplichtingen soepel te kunnen uitvoeren.

3. De passieve openbaarmaking

In 2024 zijn er geen Woo-verzoeken ontvangen, en er zijn derhalve geen documenten openbaar gemaakt op grond van passieve openbaarmakingsverplichtingen.

4. De informatiehuishouding

WBL heeft in 2024 gewerkt aan de verdere verbetering van de informatiehuishouding. De belangrijkste stappen hierbij waren:

- De verdere ontwikkeling en invulling van het WL-platform voor Woo-documenten;
- De implementatie van de Woo-index, waardoor een gestructureerde publicatie mogelijk is gemaakt;
- Het opstellen van protocollen voor gegevensverwerking met betrekking tot Woo-documenten;
- Het uitbreiden van SharePoint-functionaliteiten ter ondersteuning van informatiebeheer;
- Het versterken van de digitale dienstverlening met oog op transparantie.

5. Woo-contactpersoon

Gedurende 2024 beschikte WBL over een aangewezen Woo-contactpersoon, die als centraal aanspreekpunt fungeerde voor zowel interne als externe vragen rondom de uitvoering van de Woo.

6. Samenwerking en kennisdeling

WBL heeft in 2024 actief kennis gedeeld met WL en andere partners over de implementatie van de Woo. Hierbij is onder andere samengewerkt aan verduidelijkingen binnen het BZK-Programma Open Overheid en het definiëren van de Woo-informatie categorieën.

Vanaf 2025 zal WBL, na de samenvoeging met WL, vallen onder de verantwoordelijkheid van WL met betrekking tot de uitvoering van de Woo en de publicatie van documenten, waarbij de transparantie en naleving van de wettelijke verplichtingen verder geborgd worden.





JAARREKENING



4 De exploitatierekening naar programma's

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de gerealiseerde netto-kosten van de programma's die zijn opgenomen in de programmaverantwoording.

WBL kent één programma Zuiveren en één kostendrager zuiveringsbeheer.

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie	Begroting na wijziging	Begroting	Realisatie
	2024	2024	2024	2023
Kosten	121.837	124.602	123.781	103.700
Eigen baten WBL	10.041	7.714	6.893	7.985
Netto kosten	111.796	116.888	116.888	95.715
Bijdrage Waterschap	116.888	116.888	116.888	91.997
Gerealiseerd resultaat	5.092	0	0	-3.718

De netto kosten zijn € 5,09 mln lager dan gebudgetteerd. Zie ook paragraaf 2.1.3: Zuiveren wat heeft het gekost.



5 De exploitatierekening naar kosten- en opbrengstdragers

5.1 KOSTEN VAN DE STAFEEHEDEN NAAR BBP-OPZET

De sector Bedrijfsondersteuning verleent ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de primaire procesonderdelen van de uitvoerende sectoren. De hieraan verbonden kosten worden via de ondersteunende beheerproducten doorbelast aan de afnemende sectoren en vervolgens toegerekend aan de beleidsproducten volgens de BBP-opzet (Beleids- en Beheerproces) bij waterschappen.

5.2 LASTEN NA DOORBEREKENING VAN DE KOSTEN VAN OVERHEAD

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
1	Planvorming	779	1.084	1.249	701
11	Eigen plannen	779	1.084	1.249	701
2	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	113.156	114.837	114.638	96.199
21	Getransporteerd afvalwater	26.808	20.409	19.733	18.713
22	Gezuiverd afvalwater	60.067	66.781	67.343	53.258
23	Verwerkt slib	26.281	27.647	27.562	24.228
4	Beheersing van lozingen	477	538	832	443
41	WVO-vergunningen en meldingen	0	0	0	0
43	Rioleringsplannen en subsidies lozingen	477	538	832	443
6	Bestuur en externe communicatie	1.310	1.884	1.782	1.160
61	Bestuur	356	911	903	444
62	Externe communicatie	954	973	879	716
81	Dekkingsmiddelen	0	1.405	500	0
8101	Onvoorzien	0	1.405	500	0
0	Geactiveerde lasten	3.144	3.627	3.761	2.350
01	Geactiveerde lasten bouwprojecten	3.144	3.627	3.761	2.350
	Door baten gecompenseerde kosten van ondersteunende beheerproducten (reeds toegerekend)	2.974	1.226	1.020	2.850
	TOTAAL LASTEN	121.837	124.601	123.782	103.700
	TOTAAL BATEN	126.930	124.601	123.782	99.982
	Gerealiseerd resultaat	5.092	0	0	-3.718

5.3

BATEN NA DOORBEREKENING VAN DE KOSTEN VAN OVERHEAD

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
1	Planvorming	0	0	0	0
11	Eigen plannen	0	0	0	0
2	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	4.914	2.398	1.785	2.676
21	Getransporteerd afvalwater	3.342	1.911	1.550	1.885
22	Gezuiverd afvalwater	1.563	487	235	790
23	Verwerkt slib	9	0	0	1
4	Beheersing van lozingen	224	318	318	492
41	WVO-vergunningen en meldingen	0	0	0	0
43	Rioleringsplannen en subsidies lozingen	224	318	318	492
5	Heffing en invordering	0	0	0	0
51	Belastingheffing	0	0	0	0
52	Invordering	0	0	0	0
6	Bestuur en externe communicatie	0	10	10	7
61	Bestuur	0	10	10	7
62	Externe communicatie	0	0	0	0
81	Dekkingsmiddelen	116.888	116.888	116.888	91.997
8102	Mutatie algemene reserve		0	0	
8103	Bijdrage van Waterschap	116.888	116.888	116.888	91.997
0	Geactiveerde lasten	3.365	3.761	3.761	3.065
7101	Geactiveerde lasten bouwprojecten	3.365	3.761	3.761	3.065
	Door baten gecompenseerde kosten van ondersteunende beheerproducten (reeds toegerekend)	1.541	1.226	1.020	1.748
	TOTAAL BATEN	126.930	124.601	123.782	99.982

6 De exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoorten

Rekeningresultaat en de bijgestelde begroting

Na vaststelling van de bestuursbegroting (oorspronkelijke begroting) heeft het Algemeen Bestuur diverse begrotingswijzigingen vastgesteld. Per saldo is de bijdrage van het WL hierdoor niet gewijzigd.

Begrotingswijzigingen 2024	Begroting	Mutaties	Werkbegroting	Mutaties	Begroting
(Bedragen in € 1.000)	2024	====>	2024	====>	na wijziging 2024
Kapitaallasten	30.330	0	30.330	0	30.330
Lasten sectoren	93.451	0	93.451	821	94.272
Eigen baten	6.893	0	6.893	821	7.714
Bijdrage Waterschap	116.888	0	116.888	0	116.888
Resultaat	0	0	0	0	0

Doordat voor de aangegeven begrotingswijzigingen al besluitvorming door het Algemeen Bestuur heeft plaatsgevonden, worden deze niet meer afzonderlijk toegelicht en wordt de onderhavige jaarrekening vergeleken met de bijgestelde begroting. Dit is in overeenstemming met de toetsing in het kader van de begrotingsrechtmatigheid.

6.1 EXPLOITATIERESULTAAT 2024

Het boekjaar 2024 is afgesloten met een positief resultaat van € 5,09 mln.

Exploitatierekening (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
LASTEN				
Rentelasten	3.179	3.938	3.938	3.296
Afschrijving	25.825	26.392	26.392	24.880
Totaal kapitaallasten	29.004	30.330	30.330	28.176
Salarissen	18.730	20.185	21.545	15.847
Sociale lasten	5.123	5.866	5.116	4.554
Overige personeelslasten	1.209	1.996	2.076	984
Personeel van derden	3.401	1.718	1.255	2.910
Voormalig personeel en bestuur	129	464	464	183
Totaal personeelslasten	28.593	30.229	30.457	24.478
Duurzame gebruiksgoederen	827	794	1.055	684
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	5.365	6.174	6.174	4.894
Energie	12.524	17.202	17.115	8.648
Huren en rechten	934	555	306	469
Verzekeringen	256	257	257	257
Belastingen	1.693	1.212	1.212	1.173
Onderhoud door derden	17.703	10.652	10.925	11.888
Overige diensten door derden	23.873	25.309	25.374	22.273
Totaal goederen en diensten van derden	63.175	62.156	62.417	50.285
Bijdrage aan bedrijven	71	54	0	34
Bijdragen aan overheden	277	83	78	56
Bijdragen aan overigen	52	45	0	37
Totaal bijdragen aan derden	399	182	78	128
Toevoegingen aan voorzieningen	667	300	0	633
Onvoorzien	0	1.405	500	0
Totaal toevoegingen aan voorzieningen	667	1.705	500	633
TOTAAL LASTEN	121.837	124.602	123.782	103.700
BATEN				
Financiële baten	64	10	10	72
Personeelsbaten	226	37	0	246
Goederen en diensten aan derden	5.264	3.423	3.122	4.452
Bijdrage van derden	1.204	482	0	118
Geactiveerde personeelslasten	3.167	3.631	3.631	2.828
Geactiveerde bouwrente	215	130	130	305
Resultaat deelnemingen	-98	0	0	-35
TOTAAL BATEN	10.041	7.714	6.893	7.985
TOTAAL NETTO KOSTEN	111.796	116.888	116.888	95.715
BIJDRAGE WATERSCHAP	116.888	116.888	116.888	91.997
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	5.092	0	0	-3.718
Algemene reserve	200	0	0	0
Risicoreserve	0	0	0	0
Bestemmingsreserve innovatie	0	0	0	0
Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0	0	0
Totaal toevoegingen aan reserves (lasten)	200	0	0	0
Algemene reserve	0	0	0	0
Risicoreserve	0	0	0	0
Bestemmingsreserve innovatie	200	0	0	0
Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen aan reserves (baten)	200	0	0	0
SALDO MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
GEREALISEERD RESULTAAT	5.092	0	0	-3.718
PERSONEEL				
Aantal formatieplaatsen (fte's)	275,4	275,4	274,2	244,0
waarvan structureel bezet per ultimo (*)	266,0			227,2

(*) hiermee wordt aangeduid de per die datum structureel ingevulde formatie (vaste formatie + proeftijd-formatie + boven formatief), dus niet de tijdelijk ingevulde formatie (uitzendkrachten e.d.)

Analyse begrotingsrechtmatigheid

In de toelichting op de exploitatierekening is een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten opgenomen. WBL voert in het kader van BBVW één programma uit en de toets op begrotingsrechtmatigheid wordt op programmaniveau uitgevoerd op de lasten.

Totaal lasten 2024 begroot na wijziging:	€ 124,60 mln
Totaal lasten 2024 gerealiseerd:	€ 121,84 mln
Per saldo lagere lasten:	€ 2,76 mln

Daarnaast waren de baten hoger dan begroot (€ 2,33 mln) waardoor het resultaat positief uitkomt op € 5,09 mln.

Het bestuur is gedurende het jaar middels een voor- en najaarsrapportage geïnformeerd over de stand van zaken per ultimo april respectievelijk ultimo augustus inclusief een prognose per ultimo van het jaar.

6.2 LASTEN NAAR SOORT

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
41	Rente en afschrijvingen	29.004	30.330	30.330	28.176
4101	Externe rentelasten	3.179	3.928	3.928	3.289
4102	Interne rentelasten	0	10	10	7
4103	Afschrijvingen van activa	25.825	26.392	26.392	24.880
4104	Afschrijvingen boekverliezen	0	0	0	0
42	Personeelslasten	28.593	30.229	30.457	24.478
4201	Salarissen huidig personeel en bestuurders	18.730	20.185	21.545	15.847
4202	Sociale premies	5.123	5.866	5.116	4.554
4204	Overige personeelslasten	1.209	1.996	2.076	984
4205	Personeel van derden	3.401	1.718	1.255	2.910
4206	Uitkeringen voormalig personeel en bestuurders	129	464	464	183
43	Goederen en diensten van derden	63.175	62.156	62.417	50.285
4301	Duurzame gebruiksgoederen	827	794	1.055	684
4302	Overige gebruiksgoederen en verbruiksgoederen	5.365	6.174	6.174	4.894
4303	Energie	12.524	17.202	17.115	8.648
4304	Huren en rechten	934	555	306	469
4305	Leasebetalingen	0	0	0	0
4306	Pachten en erfpachten	0	0	0	0
4307	Verzekeringen	256	257	257	257
4308	Belastingen	1.693	1.212	1.212	1.173
4309	Onderhoud door derden	17.703	10.652	10.925	11.888
4310	Overige diensten door derden	23.873	25.309	25.374	22.273
44	Bijdragen aan derden	399	182	78	128
4401	Bijdragen aan bedrijven	71	54	0	34
4402	Bijdragen aan overheden	277	83	78	56
4403	Bijdragen aan overigen	52	45	0	37
45	Toevoegingen aan voorzieningen	667	1.705	500	633
4501	Toevoegingen aan voorzieningen	667	300	0	633
4502	Onvoorzien	0	1.405	500	0
46	Kostentoe rekening	0	0	0	0
4601	Toegerekende kapitaallasten	29.004	29.917	29.767	27.230
4602	Doorberekende kapitaallasten	-29.004	-29.917	-29.767	-27.230
Totaal Kosten		121.838	124.602	123.782	103.700
Totaal Baten		126.930	124.602	123.782	99.982
Gerealiseerd resultaat		5.092	0	0	-3.718

Lasten 2024: verschil met 2023

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Vershil
Rente en afschrijvingen	29,00	28,18	0,82
Personeelslasten	28,59	24,48	4,11
Goederen en diensten van derden	63,17	50,29	12,88
Bijdrage aan derden	0,40	0,13	0,27
Toevoeging aan voorzieningen en onvoorzien	0,67	0,63	0,04
Totaal	121,84	103,70	18,12

Ten opzichte van de jaarrekening 2023 zijn de lasten met € 18,12 mln toegenomen als gevolg van:

- Hogere kapitaallasten (€ 0,82 mln) door met name:
 - Een stijging van de afschrijvingskosten door hogere investeringen (€ 0,94 mln);
 - Een daling van de rentekosten/-tarieven op langlopende leningen (€ 0,12 mln).
- Hogere personeelslasten (€ 4,11 mln) door met name:
 - Hogere kosten salarissen, pensioen en sociale lasten als gevolg van met name CAO verhogingen en stijging van het aantal FTE (€ 3,67 mln);
 - Hogere kosten voor inhuur personeel van derden (€ 0,49 mln) door het niet tijdig kunnen invullen van vacatures en vervanging door ziekte;
 - Lagere kosten voormalig personeel (€ 0,05 mln).
- Hogere uitgaven voor goederen en diensten van derden (€ 12,88 mln) door met name:
 - Hogere kosten huren en rechten (€ 0,46 mln) als gevolg van uitbreiding van het wagenpark;
 - Hogere uitgaven aan belastingen (€ 0,52 mln) als gevolg van stijging en afrekeningen verontreinigingsheffing Rijkswateren;
 - Hogere uitgaven onderhoud door derden (€ 5,82 mln) door met name leidingbreuk Geleen-Schinnen, onderhoud aan eigen assets en meer werkzaamheden voor klanten;
 - Hogere uitgaven voor overige diensten door derden (€ 1,60 mln) door met name afzet slib naar derden, met name door hogere tarieven (€ 0,98 mln) en een incidentele meevaller in de cijfers van 2023 (-/- € 0,3 mln);
 - Hogere energiekosten (€ 3,88 mln) als gevolg van hogere elektriciteitstarieven;
 - Hogere uitgaven (€ 0,14 mln) voor duurzame gebruiksgoederen als gevolg van de aanschaf van met name laptops en uitbreiding licenties procesautomatisering;
 - Hogere uitgaven (€ 0,47 mln) voor overige gebruiks- en verbruiksgoederen als gevolg van gestegen prijzen chemicaliën.
- Hogere bijdrage van derden (€ 0,27 mln) als gevolg van een bijdrage aan innovatie-onderzoek Kaamera.
- Hogere toevoeging aan voorzieningen en onvoorzien (€ 0,04 mln) inzake de voorziening onderhoud kantoorgebouw.

Lasten 2024: verschil met de bijgestelde begroting 2024

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil
Rente en afschrijvingen	29,00	30,33	-1,33
Personeelslasten	28,59	30,23	-1,64
Goederen en diensten van derden	63,17	62,16	1,01
Bijdrage aan derden	0,40	0,18	0,22
Toevoeging aan voorzieningen en onvoorzien	0,67	1,70	-1,03
Totaal	121,84	124,60	-2,77

De gerealiseerde lasten zijn € 2,77 mln lager dan begroot als gevolg van:

- Lagere kapitaallasten (€ 1,33 mln) en dan vooral door lagere rentekosten als gevolg van een in 2023 niet aangetrokken langlopende lening;
- Lagere personeelslasten (€ 1,64 mln) die vooral worden veroorzaakt door minder personeel in dienst dan verwacht, lagere overige personeelslasten en lagere kosten voormalig personeel en bestuur. Daarentegen is de post inhuur derden hoger dan begroot;
- Hogere uitgaven voor goederen en diensten van derden (€ 1,01 mln) als gevolg van diverse onder- en overschrijdingen (zie paragraaf 3.1 ontwikkelingen in het vorig begrotingsjaar, paragraaf 3.5 incidentele baten en lasten en paragraaf 2.1.2. Zuiveren wat heeft het gekost);
- Hogere bijdrage aan derden (€ 0,22 mln) als gevolg van een bijdrage aan innovatie-onderzoek Kaamera;
- Lagere toevoeging aan voorzieningen en onvoorzien (€ 1,03 mln); De post onvoorzien is niet aangesproken in 2024.

6.3 BATEN NAAR SOORT

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
81	Financiële baten	64	10	10	72
8101	Externe rentebaten	64	0	0	65
8102	Interne rentebaten	0	10	10	7
8103	Dividenden en bonusuitkeringen	0	0	0	0
82	Personeelsbaten	226	37	0	246
8201	Baten ivm salarissen en sociale lasten	186	37	0	126
8202	Uitlening van personeel	41	0	0	119
8203	Uitlening van personeel	0	0	0	1
83	Goederen en diensten aan derden	5.264	3.423	3.122	4.452
8301	Verkoop van grond	0	0	0	-18
8302	Verkoop van duurzame goederen	61	0	0	3
8303	Verkoop van overige goederen	1	3	3	1
8304	Opbrengst uit grond en water	37	0	0	28
8305	Huuropbrengst uit overige eigendommen	1.100	996	996	1.086
8306	Diensten voor derden	3.776	2.292	2.123	3.352
8307	Elektriciteit verkoop	288	132	0	0
84	Bijdragen van derden	1.204	482	0	118
8401	Bijdragen van overheden	1.204	482	0	80
8402	Bijdragen van overigen	0	0	0	38
86	Interne verrekeningen	3.382	3.762	3.762	3.133
8601	Onttrekkingen aan voorzieningen	0	0	0	0
8602	Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
8603	Geactiveerde lasten	3.382	3.762	3.762	3.133
87	Deelnemingen	-98	0	0	-35
8701	Resultaat deelnemingen	-98	0	0	-35
Totaal Opbrengsten Waterschapsbedrijf		10.042	7.714	6.894	7.985
Bijdrage van Waterschap		116.888	116.888	116.888	91.997
Totaal Opbrengsten		126.930	124.602	123.782	99.982

Baten 2024: verschil met 2023

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Verschil
Bijdrage Waterschap	116,89	92,00	24,88
Eigen baten WBL	6,76	4,90	1,86
Geactiveerde lasten	3,38	3,13	0,25
Resultaat deelnemingen	-0,10	-0,04	-0,06
Totaal	126,93	99,99	26,93

Ten opzichte van 2023 zijn de baten met € 26,93 mln toegenomen als gevolg van:

- Hogere bijdrage van het WL (€ 24,88 mln);
- Hogere eigen baten (€ 1,86 mln) door met name hogere facturatie aan klanten, met terugwerkende kracht ontvangen SDE subsidies over 2023 en ontvangen fee's van andere waterschappen die deelnemen aan de Verdygo Community voor het gebruik van alle reeds ontwikkelde modules en een bijdrage voor innovatie-onderzoek lachgas?
- Hogere geactiveerde lasten (€ 0,25 mln) door meer gerealiseerde directe projecturen;
- Lager resultaat op deelnemingen (€ 0,06 mln) door de restant afwaardering van de deelneming in Verdygo B.V.

Baten 2024: verschil met bijgestelde Begroting 2024

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil
Bijdrage Waterschap	116,89	116,89	0,00
Eigen baten WBL	6,76	3,95	2,81
Geactiveerde lasten	3,38	3,76	-0,38
Resultaat deelnemingen	-0,10	0,00	-0,10
Totaal	126,93	124,60	2,33

De gerealiseerde baten zijn € 2,33 mln hoger dan begroot als gevolg van:

- Hogere eigen baten (€ 2,81 mln) door onder andere meer werkzaamheden voor klanten, met terugwerkende kracht ontvangen SDE subsidies over 2023 en meerdere kleinere posten zoals verkoop auto's en ontvangen rentebaten van Verdygo BV;
- Lagere geactiveerde lasten dan begroot (€ 0,38 mln) met name door lagere dan geraamde directe projecturen;
- Negatief resultaat op resultaat deelnemingen (€ 0,10 mln) door afwaardering van de balansposities van Verdygo B.V.

6.4 ONZEKERHEDEN IN DE BATEN EN LASTEN

SDE-subsidies

In 2024 zijn geen voorschotten ontvangen voor SDE-subsidies zonnepalen en TDH Venlo. In 2025 zal de afrekening plaatsvinden middels vaststelling tarief door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en de daadwerkelijke opbrengst.

7 Balans en toelichting

7.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2024

Activa (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024 Voor overdracht activa	31 december 2024 Na overdracht activa	31 december 2023
1. Vaste activa			
1. Immateriële vaste activa	2.116	0	1.641
2. Materiële vaste activa	244.514	0	243.313
3. Financiële vaste activa	210	0	210
4. Immateriële vaste activa in uitvoering	0	0	0
5. Materiele vaste activa in uitvoering	42.308	0	16.826
	289.148	0	261.990
2. Vlottende activa			
1. Voorraden	3.335	0	3.416
2. Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar	0	0	0
3. Liquide middelen	7	0	9
4. Kortlopende vorderingen	2.732	0	1.691
5. Overlopende activa	1.830	0	1.134
	7.904	0	6.250
	297.052	0	268.240
Passiva (Bedragen x € 1.000)	31 december 2024 Voor overdracht passiva	31 december 2024 Na overdracht passiva	31 december 2023
3. Eigen vermogen			
1. Algemene reserve			
Algemene reserve	0	0	0
Risicoreserve	0	0	0
	0	0	0
2. Bestemmingsreserves			
Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0	0
Bestemmingsreserve innovatie	0	0	200
	0	0	200
3. Gerealiseerd resultaat	5.092	0	-3.718
	5.092	0	-3.518
4. Voorzieningen			
	2.283	0	1.690
	2.283	0	1.690
5. Vaste schulden met looptijd van 1 jaar of langer			
1. Geldleningen (niet obligatie, niet van overheden)	232.338	0	234.676
2. Langlopende leaseverplichtingen	0	0	0
	232.338	0	234.676
6. Netto vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar			
1. Kasgeldleningen	0	0	0
2. Rekening-courant verhoudingen	0	0	0
3. Schulden aan kredietinstellingen	23.102	0	2.560
4. Schulden aan leveranciers	7.561	0	7.841
5. Schulden aan belastingen, sociale en pensioenpremies	2.200	0	1.526
6. Overige kortlopende schulden	22.618	0	21.562
	55.481	0	33.489
7. Overlopende passiva			
1. Overlopende passiva	1.858	0	1.903
	1.858	0	1.903
	297.052	0	268.240

7.2 TOELICHTING BALANS

Integratie WBL en Waterschap Limburg

Op 25 januari 2023 heeft het Algemeen Bestuur van WL het besluit genomen om WBL en WL samen te voegen tot één organisatie per 1 januari 2025. De integratie per 1 januari 2025 van WBL en WL heeft invloed gehad op de bedrijfsvoering van WBL in 2024.

Voor wat betreft de fiscale aspecten gerelateerd aan de integratie is WL en WBL begeleid door een externe partij. Eind 2023 is bij de belastingdienst een verzoek ingediend over de afstemming van de gevolgen voor de omzetbelasting, overdrachtsbelasting en vennootschapsbelasting ten aanzien van de voorgenomen activa-passiva transactie tussen WL en WBL, waarbij WBL uiteindelijk zal worden opgeheven.

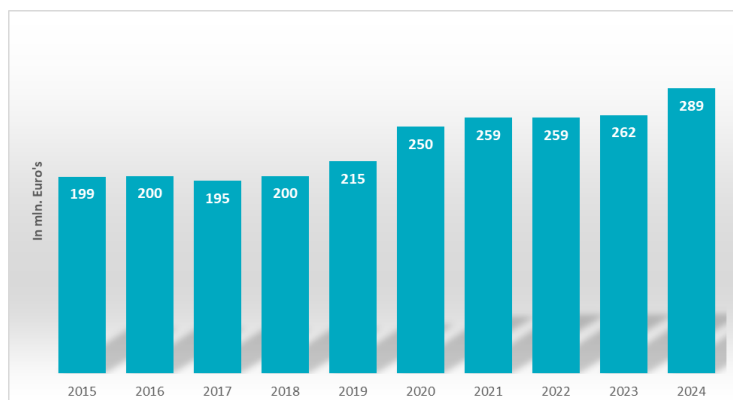
Op 19 februari 2024 heeft de belastingdienst aangegeven dat de overgang van activa- en passiva gekwalificeerd wordt als een overgang van een algemeenheid van goederen, zoals bedoeld in de artikel 37d Wet OB. Hierdoor hoeft WBL in het kader van de activa-passiva transactie geen BTW in rekening te brengen. Ook is WL ter zake van de verkrijging van de onroerende zaken in het kader van de activa-passiva transactie geen overdrachtsbelasting verschuldigd. Hieraan is door de belastingdienst de voorwaarde verbonden dat dit alleen geldt indien de beschreven rechtshandeling (verkrijging door WL) uiterlijk 1 januari 2025 is verricht. De activa-passiva tussen WL en WBL is op 17 december 2024 ondertekend en de akte van levering is op 20 december 2024 bij de notaris gepasseerd. Gevolg hiervan is dat de balans per ultimo 2024 'leeg' is.

De presentatie van de cijfers en de toelichtingen is gebaseerd op de situatie vóór overdracht van de activa en passiva.

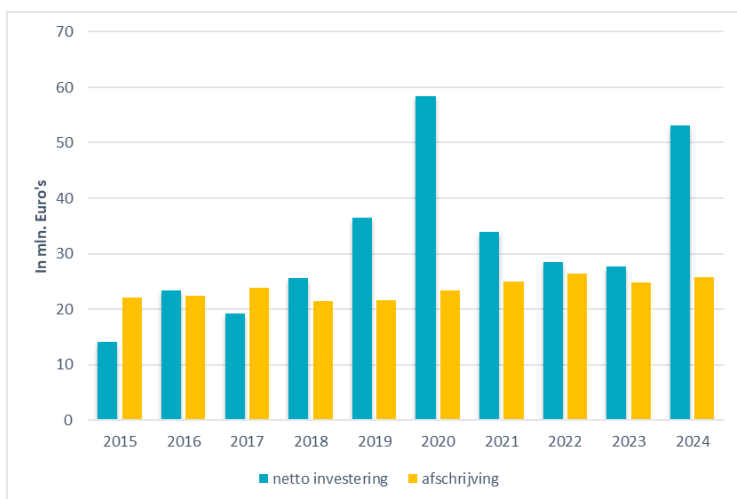
7.2.1 Vaste activa

Vaste activa totaal

Ten opzichte van vorig jaar is de waarde van de vaste activa toegenomen met een bedrag van € 27,16 mln, wat wordt veroorzaakt door hogere investeringsuitgaven in het afgelopen jaar in relatie tot de redelijk stabiele afschrijvingskosten (grafiek 2). In bijlage 1 zijn de vaste activa nader gespecificeerd. In grafiek 1 is de ontwikkeling van de vaste activa over de jaren 2015 tot en met 2024 grafisch weergegeven.



Grafiek 1: Ontwikkeling vaste activa 2015-2024



Grafiek 2: Netto-investeringen versus afschrijvingen 2015-2024

Immateriële vaste activa

De waarde van de immateriële vaste activa stijgt met € 0,47 mln naar € 2,12 mln zijnde het saldo van de investeringen/desinvesteringen € 1,11 mln en de afschrijvingen € 0,64 mln.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Immateriële vaste activa		1.641.428	1.113.642	639.091	0	0	2.115.979
0101	Uitgaven afsluiten geldleningen	0	0	0	0	0	0
0102	Uitgaven onderzoek/ontwikkeling	1.641.428	1.113.642	639.091	0	0	2.115.979
0103	Subsidies/ bijdragen aan derden	0	0	0	0	0	0
0104	Afkoopsommen aan overheden	0	0	0	0	0	0
	Overige immateriële activa	0	0	0	0	0	0

De investeringen hebben betrekking op de post 'onderzoek en ontwikkeling' en bestaat uit meerdere projecten gericht op studie en onderzoek naar nieuwe technologieën en ontwikkelingen.

Materiële vaste activa

De waarde van de materiële vaste activa stijgt met € 1,20 mln naar € 244,51 mln zijnde het saldo van de investeringen/desinvesteringen € 26,78 mln, de reguliere afschrijvingen € 23,41 mln en bijdrage van derden circa € 2,17 mln.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Materiële vaste activa		243.312.649	26.777.815	23.405.101	2.171.830	0	244.513.534
0201	Gronden	7.914.586	-19.883	0	0	0	7.894.703
0202	Vervoermiddelen en werktuigen	0	1.473.897	148.492	0	0	1.325.405
0203	Overige bedrijfsmiddelen	10.731.045	1.287.727	1.788.554	0	0	10.230.219
0204	Kantoren, centrale werkplaatsen	10.326.470	225.485	817.875	0	0	9.734.080
02071	ZTW: Transportsysteem	61.824.434	12.481.993	5.348.739	2.085.830	0	66.871.858
02072	ZTW: Zuiveringsinstallaties	143.238.859	9.083.482	13.772.647	86.000	0	138.463.694
02073	ZTW: Slibontwateringsinstallaties	9.072.856	2.245.114	1.507.584	0	0	9.810.386
02074	ZTW: Drogers	204.399	0	21.210	0	0	183.189
0210	Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0

Bij gronden is er voor € 0,01 mln. gedesinvesteerd.

Financiële vaste activa

De waarde van de financiële vaste activa is niet gewijzigd en blijft € 0,21 mln.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Financiële vaste activa		209.855	0	0	0	0	209.855
0301	Aandelen en deelnemingen	209.855	0	0	0	0	209.855
0303	Vaste leningen aan ambtenaren	0	0	0	0	0	0
0304	Vaste leningen aan overheden	0	0	0	0	0	0

Immateriële vaste activa in uitvoering

De waarde van de immateriële vaste activa in uitvoering is niet gewijzigd en blijft € 0,00 mln omdat alle projecten afgerond en geactiveerd zijn.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Immateriële vaste activa (OHW)		0	0	0	0	0	0
701101	Uitgaven afsluiten geldleningen	0	0	0	0	0	0
701201	Onderzoek en ontwikkeling	0	0	0	0	0	0

Materiële vaste activa in uitvoering

De waarde van de materiële vaste activa in uitvoering stijgt € 25,48 mln naar € 42,31 mln zijnde het saldo van de investeringen/desinvesteringen € 28,62 mln, de reguliere afschrijvingen € 1,78 mln en bijdrage van derden € 1,36 mln.

De stijging wordt vooral verklaard door de toename aan investeringen in zuiveringstechnische werken. In 2024 is aan een aantal grote meerjarige uitvoeringsprojecten gewerkt. Het betreft projecten zoals, slibontwatering Venlo (€ 10,2 mln), Renovatie Rimborg (€ 10,4 mln), Asset Base op orde transportleidingen (€ 3,3 mln) en Poederkooldosering Simpelveld (€ 2,0 mln).

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Materiële vaste activa (OHW)		16.826.157	28.622.263	1.780.651	1.360.000	0	42.307.770
	Gronden	0	0	0	0	0	0
712001	Vervoermiddelen en werktuigen	692.033	-744.955	-52.922	0	0	0
713001	Overige bedrijfsmiddelen	959.753	7.771	-33.789	0	0	1.001.314
714001	Kantoren, centrale werkplaatsen	0	0	0	0	0	0
717xxx	Zuiveringstechnische werken	15.174.371	29.359.447	1.867.362	1.360.000	0	41.306.456

Investeringen

In de Meerjarenraming 2024-2033 en begroting 2024 zijn de netto projectuitgaven voor 2024 geraamd op € 42,0 mln (vastgesteld Algemeen Bestuur 6 september 2023). Op basis van voortschrijdend inzicht is in het najaar van 2023 een 1^e begrotingswijziging geaccordeerd door het Algemeen Bestuur (20 december 2023) waardoor het netto investeringskader voor 2024 is vastgesteld op € 43,1 mln.

Afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting

De werkelijke uitgaven in 2024 zijn met € 53,1 mln, € 10,0 mln hoger dan het geplande investeringsniveau van € 43,1 mln. De volgende tabel geeft een overzicht van de verschillen tussen geraamde en gerealiseerde uitgaven in 2024:

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Bruto investeringen	56.526	45.068	43.592	28.424
Subsidie/bijdragen	3.446	1.968	492	721
Netto investeringen	53.080	43.100	43.100	27.703

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Transport	14.020	12.064	7.869	11.842
Zuiveren	23.693	19.037	20.708	9.124
Slib	12.975	9.714	11.993	3.796
Automatisering	808	677	850	1.888
Dienstauto's	1.522	1.523	1.615	897
Huisvesting	62	85	65	156
Totaal	53.080	43.100	43.100	27.703

In paragraaf 2.1.2 zijn de belangrijkste oorzaken van de hoger dan geplande realisatie opgenomen.

7.2.2 Vlottende activa

Voorraden / grond- en hulpstoffen voor eigen gebruik

De waarde van de voorraden is afgenomen met € 0,08 mln door met name een afwaardering in verband met incourantheid. De waarde per ultimo 2024 bedraagt € 3,34 mln. Het betreft onderdelen en materialen van zuiveringsinstallaties.

Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar

Onder de post overige uitzettingen wordt de aan werknemers verstrekte kleine kas verantwoord. Deze zijn er sinds 2020 niet meer.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaat uit een tegoed bij de Rabobank (€ 0,01 mln).

De schuld bij de NWB-bank (€ 23,1 mln) is opgenomen onder kortlopende schulden (zie paragraaf 7.2.6.).

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden voor zover die een drempelbedrag, zijnde 0,75 procent van de bruto-exploitatiekosten uit de begroting, te boven gaan (gemiddelde per kwartaal). De verplichting tot schatkistbankieren is voor decentrale overheden geregeld in de wet Fido. Met ingang van boekjaar 2014 geldt ook de verplichting om in de jaarrekening verantwoording af te leggen over schatkistbankieren. Dit drempelbedrag voor 2024 bedroeg € 2.475.630. In 2024 is tijdelijk gebruik gemaakt van schatkistbankieren. Zie onderstaande tabel. Aan de regelgeving inzake schatkistbankieren is voldaan.

2024	Naar schatkistbankieren	van schatkistbankieren	Saldo einde kwartaal
1e kwartaal	€ 8.000.000	€ -	€ 8.000.000
2e kwartaal	€ 5.000.000	€ 7.500.000	€ 5.500.000
3e kwartaal	€ 10.000.000	€ 11.500.000	€ 4.000.000
4e kwartaal	€ 16.000.000	€ 20.000.000	€ -

Kortlopende vorderingen

Vorderingen op debiteuren

Het totaal openstaande debiteurensaldo per ultimo 2024 is circa € 2,73 mln.

Toelichting uitzettingen (debiteuren)		
A	Niet-openbare lichamen	€ 76.602
B	Rijks schatkist	
C	Overige uitzettingen	€ 1.049.791
D	Verstrekte kasgeldleningen openbare lichamen	
E	Verstrekte overige kasgeldleningen	
Sub-totaal		€ 1.126.393
	Gelieerde bedrijven	€ 1.605.683
Totaal		€ 2.732.076

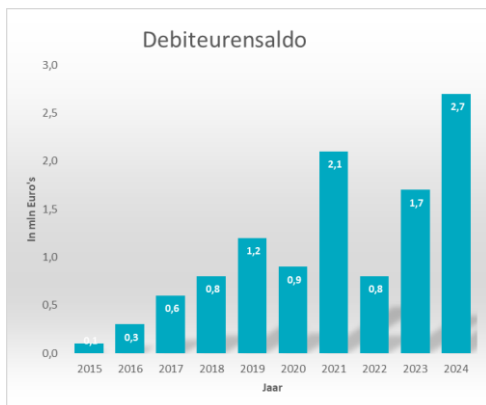
Van het openstaande debiteurensaldo is bij € 0,01 mln de betaaltermijn van 30 dagen overschreden. Per 21 maart 2025 is een bedrag van € 1,48 mln nog niet ontvangen.

Vorderingen op gelieerde bedrijven

De vordering op WL bedroeg per 31 december 2024 € 1,61 mln.

Door de opheffing ultimo 2024 stonden er geen vorderingen meer open op Verdygo B.V. Het bedrag van de rekening-courant en de aandelenwaarde zijn afgewaardeerd naar € 0. Zie toelichting paragraaf 3.7.

Onderstaand is de ontwikkeling van het totaal debiteurensaldo grafisch weergegeven. Er zijn geen openstaande posten met kans op incourantheid dan wel risico.



Grafiek 3: Ontwikkeling debiteurensaldo 2015-2024

Overlopende activa

De post van € 1,83 mln bestaat uit:

- Vooruitbetaalde crediteurenfacturen (€ 0,70 mln);
- Te ontvangen bedrag subsidie lachgas (€ 0,30 mln);
- Te ontvangen bedrag afrekening onderhoud (€ 0,27 mln);
- Te ontvangen/facturen bedrag klanten (€ 0,34 mln);
- Te ontvangen bedrag energiebelasting/-kosten (€ 0,20 mln);
- Te ontvangen bedrag rente schatkistbankieren (€ 0,02 mln).

7.2.3 Eigen vermogen

Het eigen vermogen van WBL is te verdelen in de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat. Reserves kunnen worden omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en vanuit bedrijfseconomisch en bestuurlijk oogpunt vrij inzetbaar zijn.

Op grond van de BBVW moet de vorming, vermeerdering, vermindering en opheffing van reserves plaatsvinden bij de resultaatsbestemming. Het ten laste van de exploitatie vormen van reserves is dan ook niet toegestaan. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves (inclusief alle mutaties) is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur.

Het eigen vermogen per einde boekjaar:

Eigen vermogen (bedragen in € 1)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve:		
- Algemene reserve	0	0
- Risicoreserve	0	0
Reserve innovatie duurzaamheid	0	0
Bestemmingsreserve innovatie	0	200.000
Gerealiseerd resultaat	5.092.005	-3.718.085
Totaal eigen vermogen	5.092.005	-3.518.085

De algemene reserve

De algemene reserve / risicoreserve dient primair als weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's. De nagestreefde omvang van deze reserve is afhankelijk van de geïnventariseerde risico's en de berekende waarde als een product van: kans van risico maal financieel gevolg.

Binnen de algemene reserve wordt onderscheid gemaakt tussen:

- De algemene reserve als algemeen weerstandsvermogen;
- De risico-reserve ter dekking van geïnventariseerde risico's.

Ten aanzien van de risico-reserve is het uitgangspunt dat de geïnventariseerde risico's 1x per 2 jaar worden geactualiseerd en opnieuw beoordeeld. Op basis van de in 2022 uitgevoerde risico-inventarisatie heeft het Algemeen Bestuur op 21 december 2022 besloten tot verhoging van de maximale omvang van de risico-reserve van € 3,34 mln naar € 4,70 mln. Ultimo 2024 is de feitelijke hoogte van de risico-reserve € 0 mln. In het kader van de aanstaande integratie heeft deze actualisatie niet plaatsgevonden. Zie paragraaf 3.4 weerstandsvermogen.

De reserve innovatie en duurzaamheid

Op 19 september 2018 is door het Algemeen Bestuur besloten tot het vormen van de reserve innovatie en duurzaamheid, met een maximale omvang van € 0,45 mln.

Bij de resultaatbestemming 2023 hebben er geen dotaties plaatsgevonden.

De Bestemmingsreserve innovatie

Op 12 mei 2021 is door het Algemeen Bestuur besloten tot het vormen van de bestemmingsreserve innovatie.

De reserves kenden in 2024 het volgende verloop:

Verloopoverzicht reserves	Boekwaarde 31-12-2023	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermeerdering	Vermindering	Aanzuivering Waterschap Limburg	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve:						
- Algemene reserve	0	-3.718.085	200.000	0	3.518.085	0
- Risicoreserve	0	0	0	0		0
Totaal algemene reserve	0	-3.718.085	200.000	0	3.518.085	0
Reserve innovatie duurzaamheid	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve innovatie	200.000	0	0	200.000	0	0
Totaal eigen vermogen	200.000	-3.718.085	200.000	200.000	3.518.085	0

Op 29 mei 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten:

- De Jaarrekening 2023 conform voorstel vast te stellen;
- De overschrijding van het innovatiebudget te dekken door een onttrekking aan de daartoe gevormde bestemmingsreserve innovatie waardoor deze reserve teruggebracht is naar € 0.
- WL te verzoeken om het exploitatietekort van € 3,52 mln aan te zuiveren.

Zie ook bijlage 2 voor de staat van eigen kapitaal, reserve en voorzieningen.

7.2.4 Voorzieningen

Het verloop in 2024 van voorzieningen:

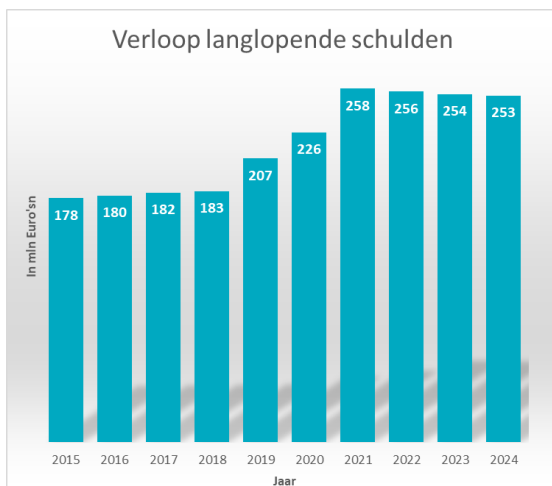
Verloopoverzicht voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Voorziening vitaliteitsuren	119.940	73.845	25.878	167.906
Voorziening hoogwatercrisis	26.296	12.000	38.296	0
Voorziening MJOP kantoor Roermond	286.905	300.000	21.961	564.944
Voorziening IKB-verlof	1.256.995	522.956	229.874	1.550.077
Totaal voorzieningen	1.690.136	908.801	316.009	2.282.927

- De voorziening vitaliteitsuren: de vermeerdering bestaat uit een aantal nieuwe dotaties ter dekking van toekomstige opnames vitaliteitsuren. De vermindering bestaat uit een aantal opgenomen vitaliteitsuren;
- De voorziening hoogwatercrisis is teruggebracht tot € 0 door afboeking via een inkoopfactuur op de voorziening;
- In 2023 is een nieuwe voorziening met betrekking tot groot onderhoud laag- en hoogbouw kantoor (meerjaren onderhoudsplan, MJOP) gevormd. Hiervoor heeft een extern adviesbureau de huidige onderhoudsstatus in beeld gebracht en een doorkijk van 10 jaar gemaakt. De vermeerdering in 2024 is gebaseerd op deze doorkijk. De vermindering betreft een aantal inkoopfacturen die ten laste van de voorziening zijn geboekt;
- De voorziening IKB-verlof: de vermeerdering betreft de aankoop van nieuwe IKB verlofuren en mutaties door cao verhogingen. De vermindering betreft opnames van IKB verlofuren.

7.2.5 Vaste schulden met een looptijd van 1 jaar of langer

Geldleningen

In het verslagjaar werd een nieuwe geldlening afgesloten van € 18,0 mln. Ten opzichte van vorig jaar is de waarde van de langlopende geldleningen bij binnenlandse banken met € 1,50 mln afgenomen. De rentelasten langlopende leningen over boekjaar 2024 bedragen € 3,09 mln. Onderstaand is de ontwikkeling van de omvang van de langlopende schuld grafisch weergegeven. De waarde per ultimo 2024 bedraagt € 232,3 mln. Het verschil ten opzichte van de hieronder vermelde € 252,6 mln betreft de aflossingsverplichtingen in 2025 (€ 20,3 mln) die als korte schulden worden aangemerkt. Zie ook bijlage 3 voor de staat van geldleningen.



Grafiek 4: Verloop langlopende schulden 2015-2024

Langlopende leaseverplichtingen

In het verslagjaar werden geen nieuwe langlopende financial leaseovereenkomsten afgesloten. Per ultimo 2024 zijn er geen langlopende leaseverplichtingen.

7.2.6 Kortlopende schulden

Kasgeldleningen aangaan bij openbare lichamen

In 2024 is één kasgeldlening afgesloten. Zie ook paragraaf 3.8.4.

Kasgeldnr.	Verstrekker	Ingangsdatum	Bedrag	Einddatum
nvt	Waterschap Limburg	3-12-2024	€ 19.000.000	30-12-2024
			€ 19.000.000	

Rekening-courant saldo

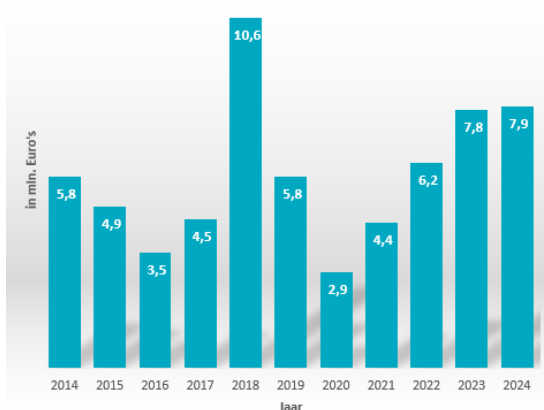
Niet van toepassing.

Schulden aan kredietinstellingen / negatieve bank- en girosaldi

Onder deze post wordt het rekening-courant krediet bij de NWB-bank verantwoord. Per ultimo 2024 was het banksaldo negatief € 23,10 mln. Het saldo bij de Rabobank was positief. Zie kortlopende vorderingen, liquide middelen paragraaf 7.2.2.

Schulden aan leveranciers

De schulden aan leveranciers bedragen per 31 december 2024 € 7,11 mln. Hiervan is per 21 maart 2025 nog een bedrag van € 0,75 mln te betalen. Het bedrag aan betalingsverplichtingen aan WBL gelieerde onderneming WL en Aquaminerals B.V. bedraagt ultimo 2024 € 1,35 mln.



Grafiek 5: Verloop crediteurensaldo 2015-2024

Tijdens de Coronacrisis werden facturen ongeacht de vervaldatum direct na accordering betaald. Na de Coronacrisis, is WBL haar leveranciers weer gaan betalen op basis van vervaldatum. De gemiddelde doorlooptijd van een inkoopfactuur in 2024 was 20 kalenderdagen.

Te betalen belastingen en sociale premies

De waarde per ultimo 2024 bedraagt € 2,20 mln en bestaat uit:

- Te betalen loonheffing en sociale lasten december 2024 (€ 1,59 mln);
- Te betalen premies pensioenfonds december 2024 (€ 0,33 mln);
- Te betalen omzetbelasting 4^e kwartaal 2024 (€ 0,28 mln).

Overige kortlopende schulden

Onder deze post (€ 22,62 mln) worden verantwoord:

- De komend boekjaar verschuldigde aflossingsverplichting op langlopende leningen (€ 20,34 mln);
- Nagekomen facturen na sluiten crediteurenadministratie (€ 1,52 mln);
- De rentekosten over 2024 verbonden aan langlopende schulden welke betrekking hebben op 2024 (€ 0,74 mln);
- Nog te betalen salarissen van medewerkers per ultimo 2024 (€ 0,02 mln).

7.2.7 Overlopende passiva

Onder deze post (€ 1,86 mln) zijn de nog te ontvangen facturen verantwoord voor:

- Verontreinigingsheffing (€ 1,09 mln);
- Overige nog te ontvangen facturen (€ 0,60 mln);
- Afrekening CAR-verzekering (€ 0,14 mln);
- Verbruik Gas (€ 0,03 mln).

7.2.8 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Naast de in balans opgenomen verplichtingen is WBL ook verplichtingen aangegaan die niet uit de balans blijken.

Dit betreft de voor WBL door de NWB-bank afgegeven bankgarantie van € 1,0 mln aan een leverancier uit België, tot zekerheid voor de nakoming van de aantoonbaar niet betwiste betalingsverplichtingen van gelieerd bedrijf Aquaminerals B.V. uit hoofde van de verwerking van afvalstoffen van WBL.

Afgegeven door	Nummer	Afgegeven bedrag	Afgegeven voor	Kennisgevingsnummers
NWB bank	BG287	€ 1.000.000	Nakomen betalingsverplichtingen	n.v.t.
		€ 1.000.000		

Er hebben in 2024 geen betalingen plaatsgevonden uit hoofde van de garantstellingen.

De bankgarantieverplichting is per 30 december 2024 overgegaan naar WL.

7.2.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen en omstandigheden na balansdatum bekend die van invloed kunnen zijn op de jaarrekening en het jaarverslag 2024 (cijfers en toelichtingen).

7.2.10 Investeringsverplichtingen

Per 31 december 2024 bedraagt het totaalbedrag van de door WBL aangegane maar nog niet tot uitvoering gekomen investeringsverplichtingen voor materiële vaste activa in uitvoering € 28,61 mln. Dit betreft het totaal aan aangegane verplichtingen verminderd met de al gefactureerde (en geactiveerde) termijnen.

7.3 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn overeenkomstig de nieuwe Waterschapswet en de bepalingen van het Besluit Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW).

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen bepaald op basis van de verwachte economische levensduur. De afschrijvingstermijn van de immateriële vaste activa bedragen maximaal 10 jaar. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen en investeringssubsidies (indien van toepassing). De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur (netto-methode).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs c.q. duurzame lagere marktwaarde. Indien de waardering negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd.

Immateriële en materiële vaste activa in uitvoering

Vaste activa in uitvoering worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Vlottende activa: voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs c.q. nieuw- of marktwaarde verminderd met een afwaardering op basis van ouderdom en toestand code (gebruikt of nieuw). 0 t/m 3 jaar / 100 procent (nieuw) en 80 procent (gebruikt), 4 t/m 6 jaar / 80 procent (nieuw) en 65 procent (gebruikt) en ouder dan 7 jaar / 60 procent (nieuw) en 50 procent (gebruikt).

In 2024 is de aanwezige voorraad in het centrale magazijn gescreend op courantheid. Artikelen die niet meer voldoen aan de vooraf gestelde criteria zijn verwijderd uit het magazijn en afgeboekt.

Plottende activa: vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen wegens verwachte oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald. De vorderingen zijn direct opeisbaar tenzij dit specifiek vermeld wordt.

Plottende activa: liquide middelen

Liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Eigen vermogen: algemene reserve

De algemene reserve en de risico-reserve worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Gelet op de bepalingen van de BBVW dat aan een reserve alleen rente kan worden toegevoegd als onderdeel van de resultaatbestemming, wordt binnen de exploitatie geen rente toegevoegd aan de algemene reserves. De bestemming van het resultaat is afhankelijk van besluitvorming door het Algemeen Bestuur. Dit kan leiden tot aanvulling van een eigen reserve of terugstorten aan WL. Een negatief resultaat wordt aangezuiverd door WL.

Eigen vermogen: reserve innovatie en duurzaamheid

Afhankelijk van het jaarrekeningresultaat kan het Algemeen Bestuur besluiten tot dotatie aan deze reserve tot maximaal € 0,15 mln per jaar, tot een maximale omvang van € 0,45 mln.

Vreemd vermogen: voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten. Daarnaast worden voorzieningen gevormd voor kosten welke in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren. Voorzieningen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Vreemd vermogen: lang- / kortlopende schulden

Lang- en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De langlopende schulden betreffen leningen met een oorspronkelijke looptijd langer dan 1 jaar.

Overige activa en passiva

Voor zover in het bovenstaande niet anders is aangegeven worden activa en passiva gewaardeerd op nominale waarde.

Wijze van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen de opbrengsten uit dienstverlening als gemeenschappelijke regeling aan WL plus de overige baten, verminderd met de lasten over het boekjaar.

Methode en termijnen van afschrijvingen

De afschrijvingen over de (im)materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met investeringssubsidies (indien van toepassing).

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. WBL hanteert de volgende afschrijvingstermijnen:

- Gronden: geen;
- Bouwkundige investeringen installaties en transportleidingen: 30 jaar lineair;

- Elektro en mechanisch voorzieningen: 15 jaar lineair;
- Gebouwen: 30 jaar lineair;
- Immateriële activa: < 10 jaar lineair;
- Inventaris: 10 jaar lineair;
- Hardware/automatisering: 5 jaar lineair;
- Procesbesturing zuiveringsinstallaties: 10 jaar lineair;
- Procesbesturing gemalen: 5 jaar lineair.

De start van afschrijven/activeren is niet afhankelijk van een formeel oplevermoment. De afschrijvingen worden gebaseerd op 50 procent van de investering in enig boekjaar. Het jaar erna wordt de afschrijving gebaseerd op 100 procent van de investering in het vorig boekjaar.

7.4 WET NORMERING TOPINKOMENS

In de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) die op 1 januari 2013 inwerking is getreden, is een openbaarmakingsverplichting voorgeschreven voor topfunctionarissen. Doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige bezoldigingen en ontslagvergoedingen in de (semi)publieke sector. In de WNT worden bezoldigingen en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen waarop de wet van toepassing is genormeerd en openbaar gemaakt. De bezoldigingsmaxima worden jaarlijks geïndexeerd. Voor 2024 bedraagt het individueel bezoldigingsmaximum voor een topfunctionaris € 233.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bij het WBL worden het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) en de Algemeen Directeur beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT:

- De 'governance' van WBL is zo ingericht dat het Bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die de gehele organisatie betreffen. De bestuursleden van WBL zijn niet in dienst bij WBL en zijn onbezoldigd;
- De Algemeen Directeur is wel in dienst van WBL en is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van WBL. De Algemeen Directeur is in die hoedanigheid een topfunctionaris in de zin van de WNT;
- De Algemeen Directeur was geheel 2023 arbeidsongeschikt en heeft in 2024 gekozen voor een extern re-integratietraject dat duurde tot 1 juli 2024. Hierna is de Algemeen Directeur uit dienst getreden.
- De sectordirecteur Bedrijfsondersteuning (BO) was verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van WBL gedurende de arbeidsongeschiktheid van de Algemeen Directeur in Q3 en Q4 van 2023 en heeft de dagelijkse leiding van WBL in 2024 voortgezet en is in deze hoedanigheid een topfunctionaris in de zin van de WNT. De sectordirecteur BO is in dienst bij WBL;
- Gedurende de arbeidsongeschiktheid van de Sectordirecteur BO was de Secretaris Directeur van Waterschap Limburg (de heer E.J.M. Keulers) verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van WBL en is hij in deze hoedanigheid een topfunctionaris in de zin van de WNT.

WBL beschikt verder niet over een bezoldigd toezichthoudend orgaan en er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt.

Topfunctionaris	2024	2024	2023	2023
Naam	E.M. Pelzer	N.M.H. Hendrix	E.M. Pelzer	N.M.H. Hendrix
Functie	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Duur dienstverband	01-01-2024 t/m 30-6-2024	01-01-2024 t/m 31-12-2024	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-05-2023 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband	36 uur per week / 1,0 fte	36 uur per week / 1,0 fte	36 uur per week / 1,0 fte	36 uur per week / 1,0 fte
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 115.863	€ 233.000	€ 223.000	€ 149.685
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 81.252	€ 138.373	€ 155.159	€ 91.209
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.641	€ 23.209	€ 22.415	€ 14.774
Subtotaal	€ 92.893	€ 161.582	€ 177.573	€ 105.983
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -	€ -	
Totaal bezoldiging	€ 92.893	€ 161.582	€ 177.573	€ 105.983

Gegevens 2024	
Naam topfunctionaris	Functie
E.J.M. Keulers	waarnemend directeur

Topfunctionaris E.J.M. Keulers heeft geen dienstverband met Waterschapsbedrijf Limburg, maar met Waterschap Limburg (een andere entiteit binnen de groep waartoe Waterschapsbedrijf Limburg behoort). Er vindt vanuit Waterschap Limburg geen doorbelasting plaats voor de inzet van de topfunctionaris.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstverband inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	
E.M. Pelzer	
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Directeur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2024
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	75.000
Waarvan betaald in 2024	75.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris(sen) zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Onbezoldigde bestuursleden in 2024		
Functie	Zitting in	Naam
Voorzitter	Dagelijks en Algemeen Bestuur	S.M.M. Borgers (Saskia)
Lid en (waarnemend) voorzitter	Dagelijks en Algemeen Bestuur	M.A.M. Breugelmans (Marc)
Lid	Dagelijks en Algemeen Bestuur	A.A.A. Jansen (Arnold)
Lid	Algemeen Bestuur	G.J.C. Bongers (Fred)
Lid	Algemeen Bestuur	C.J.C. Driessen (Cor)
Lid	Algemeen Bestuur	M.J. Hilders (Marja)
Lid	Algemeen Bestuur	M.M.G.M. Richter (Marcel)

8 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Waterschapsbedrijf Limburg

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel met beperking inzake de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel betreffende de rechtmatigheid

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke regeling Waterschapsbedrijf Limburg te Roermond gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking inzake de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel betreffende de rechtmatigheid' een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke regeling Waterschapsbedrijf Limburg op 31 december 2024 in overeenstemming met artikel 98a van de Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 18 december 2024 door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en normen- en toetsingskader 2024.

De jaarrekening bestaat uit:

- de exploitatierekeningen naar programma's, naar kosten- en opbrengstdragers en naar kosten- en opbrengstsoorten over 2024 en de toelichting;
- de balans per 31 december 2024 en de toelichting;
- het overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving;
- de bijlagen 9.1 tot en met 9.3.

De basis voor ons oordeel met beperking inzake de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel betreffende de rechtmatigheid

De beperking in ons oordeel heeft betrekking op WNT-aangelegenheden. De Gemeenschappelijke regeling Waterschapsbedrijf Limburg heeft in de jaarrekening vanaf pagina 60 toegelicht op welke topfunctionarissen de omstandigheden, zoals hierna nader toegelicht, toezien. Wij zijn niet in staat geweest vast te stellen of in de overige doorbelaste kosten nog bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie moeten worden toegerekend, omdat de bepalingen bij en krachtens de WNT niet voorzien in een limitatieve opsomming van de componenten die tot de WNT-bezoldiging gerekend moeten worden bij intra-groep detachering.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-gegevens over 2024 van de desbetreffende topfunctionaris bij de WNT-instelling, inclusief een eventuele onverschuldigde betaling als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in de overige doorbelaste kosten zijn begrepen, zoals in de jaarrekening vanaf pagina 60 toegelicht, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

Daarnaast hebben wij onvoldoende controle-informatie verkregen dat één topfunctionaris daadwerkelijk de gehele periode gewerkt heeft en de bezoldiging terecht voor de volledige periode is verantwoord. Er is derhalve sprake van een onzekerheid ten aanzien van een mogelijke periode van non-activiteit. Voor deze zelfde topfunctionaris is tevens een transitievergoeding betaald, waarvan de instelling niet aantoonbaar heeft kunnen maken dat het initiatief tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst bij de werkgever heeft gelegen en aan de topfunctionaris is medegedeeld of kenbaar is gemaakt vóórdat de onderhandelingen over de invulling en afwikkeling van de beëindiging van het dienstverband zijn begonnen. Hierdoor is onzeker of de betreffende topfunctionaris daadwerkelijk recht heeft gehad op deze transitievergoeding en kwalificeert als een wettelijke transitievergoeding in de zin van de WNT. De maximale onzekerheid die met deze twee aangelegenheden gepaard gaat bedraagt € 238.895,- en kan leiden tot een onverschuldigde betaling.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol en normen- en toetsingskader 2024 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 18 december 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke regeling Waterschapsbedrijf Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking inzake de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel betreffende de rechtmatigheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 1.200.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 5.2, lid 1 Waterschapsbesluit.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de 5% van de betreffende hoofdkostensoort (bijv. personeelslasten) met een minimum van EUR 100.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ inleiding;
- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf ‘De basis voor ons oordeel met beperking inzake de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel betreffende de rechtmatigheid’ zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van het BBVW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het artikel 98a Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het in Nederland geldende Waterschapsbesluit. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 18 december 2024 door het algemeen bestuur vastgestelde normen- en toetsingskader 2024.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke regeling Waterschapsbedrijf Limburg in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke regeling Waterschapsbedrijf Limburg.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 18 december 2024, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling ;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- ▶ het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 2 juli 2025

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. D.O. Meeuwissen RA

Vaststellingsbesluit

Roermond, 2 juli 2025

Onderwerp: Vaststellen Jaarrekening 2024

Aan het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van WBL;

- Overwegende dat het Dagelijks Bestuur de concept Jaarrekening 2024 op 22 april 2025 heeft overgelegd;
- Gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur tot vaststelling;
- Gelet op de bepalingen voor de Jaarrekening zoals die zijn opgenomen in de Waterschapswet en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en op het verslag van bevindingen van de conform art. 109 lid 2 Waterschapswet juncto art. 50g lid 6 Wet Gemeenschappelijke Regelingen door het Algemeen Bestuur aangewezen accountant.

BESLUIT:

De Jaarrekening 2024 vast te stellen tot de volgende totalen:

- | | | |
|-------------------------------|---|-------------|
| • Balans per 31 december 2024 | € | 297.051.429 |
| • Rekening naar kostensoorten | € | 121.837.483 |
| • Rekening van batensoorten | € | 126.929.486 |
| • Positief resultaat 2024 | € | 5.092.003 |

Aldus besloten in de vergadering d.d. 2 juli 2025 van het Algemeen Bestuur van WBL.

De waarnemend directeur,

De voorzitter,

ir. E.J.M. Keulers MMO

S.M.M. Borgers

9 BIJLAGEN

BIJLAGE 1: Staat van vaste activa

BIJLAGE 2: Staat van eigen kapitaal, reserve en voorzieningen

BIJLAGE 3: Staat van geldleningen



9.1 BIJLAGE 1: STAAT VAN VASTE ACTIVA

SVA omschrijving	Cumulatieven per 31-12-2023			Boek- waarde 31-12-2023	Nieuwbouw derden / Uitgaven	Nieuwbouw derden Subsidies	Desinvestering	Geacti- veerde lasten	uitgaven OHW naar SVA 2024	subsid. OHW naar SVA 2024	afschrijving Nieuw geactiveerd deel	Afschrijving / aflossing deel	Cumulatieven per 31-12-2024			Boek- waarde 31-12-2024	Toegerek. rente 2024
	Aanschaf- waarde	Subsidies	Afschrijving / aflossing										Aanschaf- waarde	Subsidies	Afschrijving / aflossing		
Financiële vaste activa	209.855	0	0	209.855	0	0	0	0	0	0	0	0	209.855	0	0	209.855	0
0301 Aandelen en deelnemingen	209.855	0	0	209.855	0	0	0	0	0	0	0	0	209.855	0	0	209.855	0
0303 Vaste leningen aan ambtenaren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0304 Vaste leningen aan overheden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Immateriële vaste activa	17.014.849	824.135	14.549.286	1.641.428	0	0	0	0	1.113.642	0	6.440	632.651	18.128.491	824.135	15.188.376	2.115.979	24.297
0101 Uitgaven afsluiten geldleningen	5.804.457	0	5.804.457	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.804.457	0	5.804.457	0	0
0102 Uitgaven onderzoek/ontwikkeling	11.210.392	824.135	8.744.829	1.641.428	0	0	0	0	1.113.642	0	6.440	632.651	12.324.034	824.135	9.383.919	2.115.979	24.297
0103 Subsidies/bijdragen aan derden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0104 Aankopen aan overheden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige immateriële activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	975.812.393	56.232.414	676.267.331	243.312.649	0	0	98.578	0	26.876.393	2.171.830	545.270	22.859.831	1.002.590.210	58.404.244	699.672.431	244.513.534	3.154.547
0201 Gronden	8.726.726	816.376	-4.236	7.914.586	0	0	19.883	0	0	0	0	0	8.706.844	816.376	-4.236	7.894.703	102.231
0202 Vervoermiddelen en werktuigen	2.063.735	0	2.063.735	0	0	0	0	0	1.473.897	0	37.585	110.907	3.537.632	0	2.212.227	1.325.405	8.571
0203 Overige bedrijfsmiddelen	43.185.898	0	32.454.852	10.731.045	0	0	0	0	1.287.727	0	34.188	1.754.366	44.473.625	0	34.243.406	10.230.219	135.547
0204 Kantoren, centrale werkplaatsen	32.646.792	501.375	21.818.948	10.326.470	0	0	0	0	225.485	0	9.741	808.134	32.872.277	501.375	22.636.822	9.734.080	129.722
02071 ZTW: Transportsysteem	302.950.442	32.961.004	208.165.005	61.824.434	0	0	78.695	0	12.560.688	2.085.830	256.133	5.092.606	315.432.436	35.046.834	213.513.744	66.871.858	832.220
02072 ZTW: Zuiveringsinstallaties	518.191.583	20.802.879	354.149.845	143.238.859	0	0	0	0	9.083.482	86.000	201.558	13.571.089	527.275.065	20.888.879	367.922.492	138.463.694	1.821.641
02073 ZTW: Slibontwateringsinstallaties	51.905.045	1.149.040	41.683.149	9.072.856	0	0	0	0	2.245.114	0	6.065	1.501.519	54.150.159	1.149.040	43.190.733	9.810.386	122.109
02074 ZTW: Drogers	16.142.172	1.740	15.936.033	204.399	0	0	0	0	0	0	0	21.210	16.142.172	1.740	15.957.243	183.189	2.506
0210 Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Immateriële vaste activa (OHW)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
701101 Uitgaven afsluiten geldleningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
701201 Onderzoek en ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa (OHW)	17.964.669	200.001	938.511	16.826.157	53.142.643	3.531.830	0	0	-24.520.380	-2.171.830	-326.358	2.107.009	46.586.932	1.560.002	2.719.160	42.307.770	0
Gronden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
712001 Vervoermiddelen en werktuigen	744.955	0	52.922	692.033	728.942	0	0	0	-1.473.897	0	-52.922	0	0	0	0	0	0
713001 Overige bedrijfsmiddelen	1.064.118	0	104.365	959.753	1.854.427	0	0	0	-1.846.656	0	-54.969	21.180	1.071.889	0	70.575	1.001.314	0
714001 Kantoren, centrale werkplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
717xxx Zuiveringstechnische werken	16.155.596	200.001	781.224	15.174.371	50.559.274	3.531.830	0	0	-21.199.827	-2.171.830	-218.467	2.085.829	45.515.043	1.560.002	2.648.585	41.306.456	0
Totaal activa	1.011.001.766	57.256.550	691.755.128	261.990.089	53.142.643	3.531.830	98.578	0	3.469.655	0	225.352	25.599.491	1.067.515.488	60.788.381	717.579.967	289.147.138	3.178.844

Toelichting op de kolommen :

“Uitgaven OHW naar SVA 2024”: uitgaven voor een investeringsproject worden eerst geboekt op een onderhandenwerk (OHW) balansrekening. Bij het gereedkomen van een investeringsproject worden de geboekte bedragen op de OHW overgeboekt naar een balansrekening vaste activa.

“Subsid. OHW naar SVA 2024”: idem als hierboven alleen dan voor de bijdragen (opbrengsten) van overheden en derden.

9.2 BIJLAGE 2: STAAT VAN EIGEN KAPITAAL, RESERVE EN VOORZIENINGEN

Gemiddelde rentevoet 2024 = 3,16%								
Omschrijving (Bedragen in € 1)	Boekwaarde 31-12-23	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermeerdering	Vermindering	Resultaat huidig boekjaar	Aanzuivering Waterschap Limburg	Boekwaarde 31-12-24	Berekende rente die niet aan de reserve wordt toegevoegd
Reserves								
Algemene reserve	0	-3.718.085	200.000	0		3.518.085	0	
Risico reserve	0		0	0			0	
	0	-3.718.085	200.000	0	0	3.518.085	0	0
Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0	0	0			0	
Bestemmingsreserve innovatie	200.000	0	0	200.000			0	
Resultaat huidig boekjaar					5.092.003		5.092.003	
Totaal Eigen vermogen	200.000	-3.718.085	200.000	200.000	5.092.003	3.518.085	5.092.003	0
Voorzieningen:								
Voorziening vitaliteitsuren	119.940		73.845	25.878			167.907	
Voorziening hoogwatercrisis	26.296		12.000	38.296			0	
Voorziening MJOP	286.905		300.000	21.961			564.944	
Voorziening IKB-verlof	1.256.995		522.956	229.874			1.550.077	
Totaal Voorzieningen	1.690.136	0	908.801	316.009	0	0	2.282.928	0
Totaal eigen vermogen / voorzieningen	1.890.136	-3.718.085	1.108.801	516.009	5.092.003	3.518.085	7.374.931	0

9.3 BIJLAGE 3: STAAT VAN GELDLENINGEN

STAAT VAN GELDLENINGEN																			
lening jr/nr	Bank	oorspronkelijk bedrag lening	leningnr. Bank	rente%	looptijd in jaren	A(nnuitair) of L(ineair)	vervaldag rentebetaling	dagen voor aflossing	dagen na aflossing	dagen nog niet verschenen rente	restant bedrag lening per	bedrag van de nieuw aangegane leningen	nog niet verschenen rente per	betaalde rente of rentebestanddeel annuïteit	rente ten laste van het boekjaar	nog niet verschenen rente per	aflossing : valutatdatum	aflossing : bedrag	restant bedrag van de lening per
											1-1-2024		31-12-2023		2024	31-12-2024			31-12-2024
2005/01	NWB	€ 15.000.000	nr.1-23897	3,51	20	L	20/7	199	161	161	€ 1.500.000		€ 23.546	€ 52.650	€ 40.877	€ 11.773	20/7	€ 750.000	€ 750.000
2006/01	ASN	€ 15.000.000	nr. 01112026	4,07	20	L	01/11	300	60	60	€ 2.250.000		€ 15.263	€ 91.575	€ 86.488	€ 10.175	01/11	€ 750.000	€ 1.500.000
2009/01	NWB	€ 15.000.000	nr. 1-26369	4,04	20	L	04/11	303	57	57	€ 4.500.000		€ 28.785	€ 181.800	€ 177.003	€ 23.988	04/11	€ 750.000	€ 3.750.000
2011/01	NWB	€ 18.000.000	nr.1-27469	0,155	20	L	01/12	330	30	30	€ 7.200.000		€ 930	€ 11.160	€ 11.044	€ 814	01/12	€ 900.000	€ 6.300.000
2012/01	NWB	€ 23.000.000	nr.1-27795	2,77	20	L	03/12	332	28	28	€ 10.350.000		€ 22.299	€ 286.695	€ 284.217	€ 19.821	03/12	€ 1.150.000	€ 9.200.000
2013/01	NWB	€ 10.000.000	nr. 1-28205	2,875	20	L	16/12	345	15	15	€ 5.000.000		€ 5.990	€ 143.750	€ 143.151	€ 5.391	16/12	€ 500.000	€ 4.500.000
2015/01	NWB	€ 20.000.000	nr. 1-28965	1,382	20	L	16/12	345	15	15	€ 12.000.000		€ 6.910	€ 165.840	€ 165.264	€ 6.334	16/12	€ 1.000.000	€ 11.000.000
2016/01	NWB	€ 70.432.638	nr. 1-29151	2,66	20	L	01/07	180	180	180	€ 45.781.215		€ 608.890	€ 1.217.780	€ 1.170.943	€ 562.052	01/07	€ 3.521.632	€ 42.259.583
2016/02	NWB	€ 15.000.000	nr. 1-29287	1,01	20	L	01/12	330	30	30	€ 9.750.000		€ 8.206	€ 98.475	€ 97.844	€ 7.575	01/12	€ 750.000	€ 9.000.000
2017/01	NWB	€ 15.000.000	nr. 1-29633	1,08	20	L	15/12	344	16	16	€ 10.500.000		€ 5.040	€ 113.400	€ 113.040	€ 4.680	15/12	€ 750.000	€ 9.750.000
2018/01	NWB	€ 15.000.000	nr. 1-29935	1,15	20	L	17/12	346	14	14	€ 11.250.000		€ 5.031	€ 129.375	€ 129.040	€ 4.696	17/12	€ 750.000	€ 10.500.000
2019/01	NWB	€ 14.500.000	nr. 1-30249	0,195	15	L	10/07	189	171	171	€ 10.633.333		€ 9.849	€ 20.735	€ 19.840	€ 8.954	10/07	€ 966.667	€ 9.666.666
2019/02	NWB	€ 24.000.000	nr. 1-30414	0,433	20	L	17/12	348	12	12	€ 19.200.000		€ 2.771	€ 83.136	€ 82.963	€ 2.598	17/12	€ 1.200.000	€ 18.000.000
2020/01	NWB	€ 35.000.000	nr. 1-30383	0,44	20	L	1/12	330	30	30	€ 29.750.000		€ 10.908	€ 130.900	€ 130.258	€ 10.267	1/12	€ 1.750.000	€ 28.000.000
2021/01	NWB	€ 37.000.000	nr. 1-31104	0,488	20	L	15/10	285	75	75	€ 33.300.000		€ 33.855	€ 162.504	€ 160.623	€ 31.974	15/10	€ 1.850.000	€ 31.450.000
2021/02	NWB	€ 10.000.000	nr. 1-30384	0,536	20	L	1/12	330	30	30	€ 9.000.000		€ 4.020	€ 48.240	€ 48.017	€ 3.797	1/12	€ 500.000	€ 8.500.000
2022/01	NWB	€ 16.000.000	nr. 1-30385	0,638	20	L	1/12	330	30	30	€ 15.200.000		€ 8.081	€ 96.976	€ 96.551	€ 7.656	1/12	€ 800.000	€ 14.400.000
2023/01	NWB	€ 17.000.000	nr. 1-30386	0,725	20	L	1/12	330	30	30	€ 17.000.000		€ 10.271	€ 123.250	€ 122.736	€ 9.757	1/12	€ 850.000	€ 16.150.000
2024/01	NWB	€ 18.000.000	nr. 1-30387	0,794	20	L	2/12	330	30	30		€ 18.000.000	€ -	€ -	€ 11.910	€ 11.910	2/12	€ -	€ 18.000.000
TOTAAL		€ 402.932.638									€ 254.164.548	€ 18.000.000	€ 810.645	€ 3.158.241	€ 3.091.807	€ 744.211		€ 19.488.299	€ 252.676.249



Maria Theresialaan 99
Postbus 1315
6040 KH ROERMOND

T +31 (0)88 842 00 00
E info@wbl.nl
I wbl.nl